

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdi-
nand (József király utca) 4.
Telefon: 151. — Sürgönycím:
Közlöny, Arad —; Az Aradi
Nyomda vállalat tulajdona. El-
adása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
840, félévre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejfel-
tét. — Egy szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. — (Bucu-
restiben 50 ban felár.)
Hirdetések tarifa szerint —

49-ik évfolyam, 111. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Csütörtök, 1933. május 18

Titkos jelek a lakomán

Írta: Fekete Tivadar

Az olvasót néhány órája keselyűszárnyakon röpöködik körül, a világpolitika folyton forgó ritmusában, a legfrissebb hírek, a levegőben puska-porszag van. Az erjedt cian gőzének illatát küldi erre-felé a könnyű májusi szél. Angol és amerikai lapok írják, hogy a newyorki és londoni tőzsdén fogadásokat kötnek a háborúra. A jenkai juliust tippel, a mister vagy a lord: már júniusra jósol. Ugy jegyzik a háborút, magánforgalomban, két nap óta, mint valami kellemes, elegáns tröszt-papírost, vagy bankrészvényt. Lehet, hogy holnap valamelyik élelmes hadiszállító kidob a piacra néhány gépfegyver-pakettet és a tavaszi égen újra kirajzolódik annak a mézárszéknek a borzalmas konturja, amely pokollá zülleszt a mennyek világoskék birodalmát és a keserű lében forgó földet egyformán.

Persze, hogy Középeurópa beteg idegducaiból indul el ez a háborús vibráció. A napilapok telivannak szimptomákkal, titkos jelek a lakomán, Belsazar babilioniai márványain, Lyod George lezszögezi tegnapi beszédében, hogy Lengyelország és Csehszlovákia a német határon száz és száz, Franciaország pedig ezer és ezer ágyút állított fel, ezernyi tankkal és bombaveető repülőgéppel. Hitler azt mondja, ma, az ő kétségtelenül egyéni gramofonlemezén, hogy hajlandó beöntetni az utolsó ágyuját és hajlandó obsztra küldeni az utolsó katonáját is, ha Franciaország és Anglia, ha Olaszország és Oroszország ugyanezt teszi. A „Sunday Express” jelentése szerint Franciaország egyik legnagyobb autógyárát, a Renault-gyár vilancourti gyártelepét teljesen a hadiipar céljaira alakították át. Ezen a Páris melletti telepen már nem autót gyártanak, hanem repülőgépmotorokat, gyalogsági fegyvereket, géppuskákat és speciális géppuskatornyókat, amelyeket kacér könnyedséggel és praktikummal lehet felszerelni a hadirepülőgépre.

De Dion-Bouton viszont gránátokat gyárt, s egy másik angol lap hozzáűzi ezekhez a jelentésekhez, hogy a francia hadiipar tulajdonképpen teljesen bekebelezte a francia autógyártást. Kellemes hír még az is, hogy a Creuzot-gyár új vasutonalakat épített a Földközi-tengerhez, hogy a municiót még gyorsabb szállítási lehetőségekkel juttassák el oda, ahová való, ahol rendelték.

Zajlik az élet. És az élet csakugyan úgy szép, ha zajlik. De zajlik a Halál is. Ha ma magába néz az Ember és kibírja az önmagával való farkasszemezést, szégyempír nélkül, akkor csakugyan megérett a háborúra. Ha még van valaki ma, akinek penetráns a májusi orgona buja és bomló illata: és a puska por maró és fanyar szaga jelenti a partómót, akkor Európa nem érdemel mást, mint hogy újra felássák a földjét és kavarnákba bujjanak azok, akik a napfényen nem mernek szegyenkezni.

De lehet-e igaza a jenkinek, vagy a londoni börzének? Tudják-e vajon a Renault-gyár hadianyag-vezérgazdái, hogy milyen lelki-felnevőképessége van Európának a géppuska-tornyokra? Van-e plaszirozási lehetősége azoknak a gázoknak, amelyek percek alatt fojthatják meg akár melyik európai metropolis lakosságát? Ha a diplomaták frazeológiájában most újra lendületes tempóban használatos szó lett a fegyver és a fegyverkezés, milyen az ekhója ennek a szótárnak az európai anyák lelkében, hogy veri vissza ezt a ciánszagu szókincset a hadviselt apa, az ideálok-ból kiábrándult ifjúság és a tizenöt esztendő alatt munkában és terméketlenül öllel megfontlyadt, megröppant és megöszült hadiözvegy?

Ismerjük az antológiát. Mődukban volt kivülről megtanulni: 1914. és 1918. között. Tudjuk, hogy a véres tandij nem volt hiábavaló: a cirkáló, amely ma bizonytalan partok felé indul a francia hadikikötőből, a páncélos, amely szimatoló ágyu-orrával Danzig körül ólálkodik, ifju matrózokat visel a hátán, akiket anya szült, nem pedig rózsabokor. S tudjuk, hogy azt a lázas és végzetes vadudást, amiben ma Európa elnyúlt teste az agóniával birkózik, meg fogja gyógyítani maga az Igazság!

Kétségbe kellene esnünk, ha arra gondolnánk, hogy a szomjas torokkal vágyódt, hogy a hívó lélekkel este elimádkozott Béke ismét frázisokon szenved hajótörést. Nem tudunk hinni abban, hogy

Hitler békét akar

A német kancellár elmondotta világpolitikai jelentőségű nagy beszédét

A problémákat nem háborúval kell elintézni -- Németország átalakulása megszüntette a vörös veszélyt -- „Békében, barátságban akarunk élni a többi nemzetekkel” -- Hitler beszédét Roosevelt és a washingtoni kormány tagjai rádióon hallgatták

„Németország elpusztítja összes katonai intézményeit, ha a többi állam ugyanezt teszi”

Berlinből jelentik: Felfokozott érdeklődés előzte meg Hitler kancellárnak a birodalmi gyűlésen elmondandó, nagyfontosságú külpolitikai beszédét. A Kroll-opera körül már délután két óraker óriási tömeg hullámozott, negyed háromkor pedig már zsufolásig megteltek a képviselői padosorok, a páholyok, a diplomáciai testületek részére fenntartott helyek és a karzatok. A képviselők soraiból csak néhány szociáldemokrata hiányzott. Negyed négy óraker jelent meg az ülésterem ajtajában Hitler kancellár egyenruhás alakja. A kancellár Frick dr. belügyminiszter kíséretében érkezett a birodalmi gyűlés ülésére, amelyet néhány szóval Göring elnök nyitott meg, rámutatva arra, hogy talán még sohasem hívták össze ilyen nagyfontosságú és komoly kérdés miatt a birodalmi gyűlést.

Göring után Hitler kancellár emelkedett szólásra, aki beszédét a versaillesi szerződés kritizálásával kezdte. Egymás után sorakoztatta fel az argumentumokat, amelyekkel azt kívánta bizonyítani, hogy ezek a gazdasági bajok kuforrásai.

Súlyos problémák megoldása vár a mai Európára — mondotta — Ezeket a problémákat azonban nem kell háborúval elintézni, mert a háború sem tud jobb helyzetet teremteni a mainál. Sem politikai, sem gazdasági téren nem lehet az erőszak fegyverével kedvezőbb szituációt létesíteni. A fegyverrel történő beavatkozás — folytatta Hitler, — még győzelmes háború esetén sem tudna jobbat teremteni, sőt ellenkezőleg: az európai egyensúly annyira megzavarodna, hogy újabb konfliktusok, újabb ellentétek, újabb tévedések lépnének a régiek helyére. Az egyensúlyból kiforgatott Európát egyetlen örületbe zsitáná. Európa kommunista káoszba kerülne és a krízis oly beláthatatlan zuhataga fogná el a világot, amelynek következményei kiszámíthatatlanok. A nemzeti szocialista kormány legfontosabb teendőjének tartotta és tartja, hogy a vörös veszély kiterjedését megakadályozza. Ez a szempont nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a nemzeti szocialista párt az uralmat átvegye. Németország átalakulása elsősorban a vörös veszélyt szüntette meg.

Dicsőséges forradalmunk — mondotta Hitler — nem irányul más nemzet ellen. A mai világrendet nem akarja bántani. Célunk: a kommunista forradalmi átalakulás megakadályozása és olyan állam kiépítése, amely a rendek és osztályok egységesítésén keresztül magas kulturával bíró állammak veti meg alapját. Célunk: a legégetőbb szociális problémának, a munkanélküliségnek megoldása mun-

a villancourti gyárak borzalmas lehelő füstje olyan sötétségbe borithassa a földrészt, amelyben megvakulhatnak politikusok, hályog ereszkedhet a diplomaták szemére és némák, jaj, némák lehetnek az anyák!..

Kis tragédiák árnyéka, nagy drámák utórezgése még mindég itt párolog, itt rémeg vissza abból a négy esztendőből, amelyben minden folyó medrére vérrel folyt visszafelé. Nemcsak olyan diplomáciai kapcsolatok és politikai összefüggések vannak a világon, amelyek a történelem végzetes sakkjátekát igazítják, hanem vannak összefüggések, amelyeknek selyemszála: az anyák idegze- te; összekötő pillérei azokból a korhadó fekerestekből épültek gigászi magaslatává, amelyek Wolhyniától Verdunig és a Doberdóig takarják ezt

Ezek a szerződések a legyőzött államok gazdasági nyomorát eredményezték — mondotta Hitler — ugyanakkor azonban a tönk széléhez juttatták a győzöket is. A helyzet fokozatos rosszabbodásához vezettek a jóvá tételek is.

Németországnak másodrendű államként való kezelése — folytatta Hitler — nem vezetett a győző államok által feltételezett eredményhez. A német államot olyan módon fosztották meg a fegyverkezés lehetőségétől, hogy hasonló esetet a világtörténelem sem ismer és amely lefegyverzés nem alkalmas arra, hogy az általános veszélyt csökkentse. Olyan követelésekhez és intézkedésekhez vezetett Németország egyoldalú guzsbakötése, amelyek állandó nyugtalanságot és bizonytalanságot keltettek és amelyek végül odavezettek a világ-gazdaság temetőjéhez. A Népszövetség sem tudott segítséget nyújtani. Ez természetes is, mert szerződések csak akkor bírnak értékkel, ha a szerződés-kötő felek egyformán szabad cselekvési joggal bírnak, ha egymással szemben egyenlőjűek.

Ezeket a problémákat azonban nem kell háborúval elintézni, mert a háború sem tud jobb helyzetet teremteni a mainál. Sem politikai, sem gazdasági téren nem lehet az erőszak fegyverével kedvezőbb szituációt létesíteni. A fegyverrel történő beavatkozás — folytatta Hitler, — még győzelmes háború esetén sem tudna jobbat teremteni, sőt ellenkezőleg: az európai egyensúly annyira megzavarodna, hogy újabb konfliktusok, újabb ellentétek, újabb tévedések lépnének a régiek helyére. Az egyensúlyból kiforgatott Európát egyetlen örületbe zsitáná. Európa kommunista káoszba kerülne és a krízis oly beláthatatlan zuhataga fogná el a világot, amelynek következményei kiszámíthatatlanok. A nemzeti szocialista kormány legfontosabb teendőjének tartotta és tartja, hogy a vörös veszély kiterjedését megakadályozza. Ez a szempont nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a nemzeti szocialista párt az uralmat átvegye. Németország átalakulása elsősorban a vörös veszélyt szüntette meg.

kaalkalmak teremtésével és a termelés intenzívebbé tételével. Mint a nemzeti forradalom képviselője, mint egy sikerrel befejeződött felkelés egyik harcosa, kijelentem — folytatta Hitler — hogy

a mai Németországot a legmélyebb megértés szelleme hatja át a többi nemzetekkel szemben.

Az életszükséglet parancsa visz bennünket a

a földrészt, szétéphetetlen kapcsa pedig — vérrel

irt könyvek tanúsága szerint — a kisemberek mil-

lióinak örök békeszerelme.

A puskaország tovább száll, mint a rossz

álom. A mondvacsinált konfliktusok magvaiban

holtta hal a háborús gondolat. Európának építeni

kell és az anyák reszkető aggodalmát megcáfol-

ják a ... akik építeni fognak. A vigasztalan per-

spektívából higgyünk talán Wilkins kapitánynak,

aki új tengeralattjáróját nem háborúra viszi, ha-

nem kétezer kilométerre, önfeláldozó felfedező

utra indul a jégpáncél alatt, hogy a világ tudomá-

nyának szolgáljon.

Mi hiszünk abban, hogy a koválygó, háborús

hírek dermedtő, jégpáncélos öve alatt a béke ter-

mékenységének áldott és forró méhe lobog!

többi nemzet felé. A nemzeti-szociálisták világnézeti elvei csupán kötelezettséget jelentenek. A népünkkel szemben érzett határtalan szeretetet és hűséget nemcsak saját népünkkel szemben akarjuk alkalmazni, hanem *respektálni akarjuk a többi népek jogait is.* Legmélyebb és legőszintébb érzéseimet fejezem ki akkor, amikor megállapítom, hogy

békében és barátságban akarunk élni a többi nemzetekkel.

Mi nem ismerjük a germanizálás fogalmát. Az elmúlt évszázadok bebizonyították, hogy *lengyel vagy francia polgárból nem lehet német nemzetiségű embert csinálni.* Amennyire idegen számunkra az asszimilálásnak ez a módja, annyira helytelenítjük, ha a német polgárt egy idegen nemzet testébe akarják beolvasztani.

„Tudjuk, hogy elnyomatásunk csak átmeneti...”

— Mennyi ideig akarnak bennünket igazságtalan sorsunkban meghagyni? — kérdezte Hitler. — De mit jelent egy pillanat előnye — évszázadok fejlődésével szemben! A német nép fenn fog maradni, fejlődni fog. De fennmarad a francia nép is és ahogyan a világtörténelem klasszikus módon bebizonyította: életben és a lengyel nép is. Tudjuk, hogy elnyomatásunk szemben, minden erőszak tehetetlen.

— Aki ma azt meri hangoztatni, — mondotta emelkedett hangon Hitler — hogy Németország nem tett eleget leszerelési kötelezettségének, az hazudik és ferdit. (Nagy helyeslés.) *Aki azt állítja, hogy Németország titokban hadsereget képez ki — annak állítását visszautasítom.*

Megállapítja ezután, hogy minden alapot nélkülöz az a vád is, hogy a rohamisok és acélszakos alakulatok katonai kiképzésben részesülnek. Éppannyira felelősség nélküli állítás az is, hogy a német tornaalakulatokat katonailag nevelik.

— Ezeknek az alakulatoknak egyetlen céljuk, — folytatta a kancellár — *a fenyegető kommunista problémával szembeszállni.* Azok az államok, amelyek nem szenvedték kommunista terror alatt, nem értik meg Németország különleges helyzetét. A német államban törvényileg elismert kommunista szervezetek működtek. *A két horogkeresztes alakulat, az utolsó időben 350 halottat és 40.000 sebesültet vesztett.*

— A versaillesi szerződés — folytatta a kancellár — nem hozott megoldást. Németország nem gyakorol nyomást, hogy ezt a szerződést egy jobbra helyettesítsék. A jog azonban általános kötelezettségeket ró mindkét félre. Nemcsak a győző államnak van joga a szerződés betartásának követelésére, hanem a legyőzöttek is.

Tizennégy év tapasztalata alapján állapítja meg, hogy a népek nyomora nem csökkent, hanem emelkedett. Hitler kijelenti, hogy egyes nemzeteket szinte teljesen lefegyvereztek, míg mások katonai ereje erős maradt. *Lezögezi, hogy*

a világtörténelem bebizonyítja, hogy nem lehet egy hatalmas népet tartósan leigázni és elnyomatásban tartani.

Hitler ezután a biztonság kérdéseire tér át és a biztonságról szóló beszédében kijelentette, hogy Németország fegyvertelen, ellenben szomszédai közül *egyedül Franciaországnak 3046, Belgiumnak 350, Lengyelországnak 700, Csehszlovákiának 670 harci repülőgépe van. Ehhez a nehéz ágyúk, tankok ezrei járnak. olyan fegyvernek, amelyek alkalmazását Németország számára tiltották.*

Németország mindenkor kész a legsúlyosabb mértékig elmenni a garanciák kérdésében, de csak akkor, ha a többi nemzet is hajlandó ugyanerre. *Németország elpusztítja valamennyi fegyverét, szelnek ereszt minden katonáját, elpusztít minden katonai intézményt, ha a többi állam ugyanezt teszi.*

Beszéde végén dicsérőleg emlékezik meg *Mussolini* megértő javaslatáról és Roosevelt üzenetéről. Nem tudja megérteni, hogy Lengyelország miért fél annyira a lefegyverzett Németországtól, amely pedig fegyvertelen. *Ha van ország, amely jogosan félhet az inváziótól, úgy Németország az.*

Olcsó cukor

a „ROMCOLIND” cég Arad, Piata Avram Iancu No. 7. és tomesvári fiókja Str. Müller Guttenbrunn No. 17.

**a cukrot olcsóbban
hozza forgalomba,
mint bárhol másutt,**

ugy nagyban, mint kicsinyben, amiről ezúton értesíti a cukor eladásával foglalkozó és cukrot fogyasztó cégeket és vállalatokat, kérve szives megrendeléseiket. Vidékre szóló megrendeléseket frankó rendeltetési állomás, utánvételt promt eszközlünk. 1840

— Roosevelt javaslatát elfogadom, annál is inkább, mert a gazdasági ujjáépítést a leszerelés megvalósítása nélkül lehetetlennek tartom. Németország nagyfontosságúnak tartja ezt a kérdést és azt a többiekkel együtt békésen akarja megvitatni.

A nemzeti-szociálista-párt, német nemzetiek, centrum és a bajor néppárt parlamenti frakciói ezután indítványt terjesztettek elő, amely szerint a birodalmi gyűlés, mint a német nép képviselője, helyesli a kormány nyilatkozatát és ennek következtében az elhangzott kérdésekben egy emberként a kormány mellé áll. A javaslatot az egész Ház, a szociáldemokratákkal együtt elfogadta.

Hitler mai rádió-beszéde az egész világon hatalmas érdeklődést keltett s épp ilyen mértékben kedvező benyomásokat hagyott maga után. Amerikában Roosevelt elnök a kormány tagjaival együtt ült rádió-készüléke előtt s végighallgatta Hitler beszédét annak ellenére, hogy az amerikai időszámítás szerint a kora hajnali órákban hangzott el. Londonban, Párisban, Genfben szintén jó hatást keltett Hitler beszéde és általános vélemény az, hogy a tárgyilagosság és a békesség hangján beszélt a német birodalmi kancellár.

A Lindbergh-eset iskolája

Irtá: W. J. MILTON

Crossman, a milliárdos konzervgyáros, bosszus arccal ült íróasztalánál. Vele szemben, szikrázó szemekkel, kipirult arccal állt felesége: karcsú, szőke asszony, aki három évvel ezelőtt még „Daisy” néven a Dalton-revü főszereplője volt.

— Amióta elvettelek — fakadt ki Crossman — a keresetem felét te költöd el. A szábszámláid több pénzt nyelnek el, mint a gyár összes bérlistái.

— Bár ne vettél volna el! Több pénzt költhettem el akkoriban, mint amennyit romlott huson te egy életen át fogsz keresni.

A férj elhalványult. Majd így szólt, fagyos nyugalommal:

— Most legalább tisztán látok! Azt hittem, csak arról van szó, hogy adok-e három ezer dollárt, hogy Floridában tölthesd a telet... A multadat sajnálod? Nem fogok az utadban állni...

— Helyes! A többit megtudod az ügyvédemtől — felelte Daisy szinte közömbösséget színlelve s azzal kilebegtet a szobából.

A konzervgyáros szülei kétségbeesetten küzdöttek annakidején az ellen, hogy a külváros mocsarában felnőtt balettszallagot elvegye. De Crossmant elvakította Daisy szépsége. Azóta ezerszer megbánta, mert Daisy csak mulatságok iránt érdeklődött. Gyermekével sem törődött, teljesen rábízta Seymára, a néger dádára.

Ha a felesége megbántotta, mindig a gyermekéhez menekült. Most is a gyermekszobába sietett. Seyma a gyermek ágya mellett ült s amint Crossmant meglátta, bosszus arccal intgetett, hogy ne jöjjön be. A gyermek aludt. Az atyja lábujjhegyen az ágyához ment, meghatottan nézte a kis alvó angyalt s aztán kiopózkodott a szobából. A néger nő ellenséges pillantással nézett utána... Daisy rendszeresen

szeitotta a gyűlöletet a férje ellen a gyermek dádájára lelkeben.

Másnap délután Crossman egy ülésről jött haza és meglepetten látta, hogy a felesége vár reá dolgozószobájában. Az asszony izgatottan látszott, Ezzel fogadta a férjét:

— Borzasztó...! Elrabolták Anniet!

Crossman megtántorodott. De nem is jutott szóhoz, mert a felesége hadarva adta elő a rémes esetet:

— Seyma a parkban sétált a gyermekkel. Egy percre magára hagyta a kocsit s bement Barnett drogériájába pudert venni. Mire visszatért, a kocsit üresen találta.

Crossman felkapta a telefonkagylót, de a felesége megragadta a kezét:

— Várjunk! Ne siesd el a dolgot! Ott fekszik az asztalodon egy levél. Öt perc előtt egy néger fiu hozta és elszaladt. Talán már a gyermekrablók irták...

Crossman csodálkozva nézett a feleségére, de azután odalépett az íróasztalhoz és felbontotta az ott fekvő levelet. Gépírással irták s így szólt:

„Crossman Ur! Ha élve akarja a gyermekét visszakapni, helyezzen el ma estig az Albany-i vasutvonal Cambdowntown-i vasuti hidjának első pillére tövében egy tizezer dollárt tartalmazó csomagot. Ha rendőrség avatkozik bele, vagy másképp árulást követ el, nem látja viszont többé élve a gyermekét. A szindikátus.”

Crossman kétségbeesetten dobta az asztalra a levelet.

— Valóban Annieról szól a levél? — kérdezte a felesége.

Crossman szó nélkül odanyújtotta az asszonynak, aki elolvasta és a földre ejtette... leroskadott egy székre s zokogni kezdett... A férje éles szemmel figyelte minden mozdulatát. Mély keserűséggel látta, hogy a nagy kétségbeesés csak színjáték... Jól ismerte az asszonyt... Ha még eddig maradt beune egy

szikrája a régi szerelemnek, most az is kivészett a lelkéből...

Miközben Crossman gondolkozott, hogy mit tegyen, a szeme újra a földön fekvő levélre tévedt... Fölvette... Hirtelen feltűnt valami, amit előbb nem vett észre... Éles pillantást vetett az asszonyra, aki rosszul palástolt félelemmel kérdezte:

— Mit tegyünk...?

— Azonnal hívom a rendőrséget — felelte Crossman, élesen a felesége szemébe nézve — és végzek a gonosztevőkkel, de a büntársaikkal is...!

Az asszony izgatottan ugrott fel:

— Megőrültél? Nem olvastad a levélben, hogy megölik a gyermeket, ha a rendőrséghez fordulsz?

Crossman hideg arckifejezéssel felelt:

— A Lindbergh bóbít meggyilkolták, noha a szülei mindent megígérték — és már a telefonhoz lépett.

— Szívtelen zsugori — rikoltotta az asszony — tizezer dollárt sajnálsz a gyermekem megmentésére...!

Crossman odalépett az asszonyhoz és csak ennyit mondott, minden szót hangsúlyozva:

— Mindenesetre érdekes ujtás ezen a téren, hogy a gyermekrablók a levelet az én írogépen irták!

Az asszony hátratántorodott, a férje pedig hozzátette:

— A „gyermekrablók” nem gondoltak arra, hogy a gépen az „m” betű közepén elhasadt s így az íráson az „m” betű közepén mindenütt egy vékony keresztvonal látható.

Az események most már gyorsan bonyolódtak le. Daisy asszony egy padlásszobából előhizta az „elrabolt” gyermeket... Tavasszal Daisy már újra föllépett a Dalton-revüben. Seyma volt újra az öltöztetőnöje... A bíróság a válópénben a gyermeket az apának ítélte oda,

Nagyarányu betörés történt az éjszaka Aradon

Vakmerő tettesek kifosztottak egy Forray-uccai kereskedést

Vakmerő betörés történt tegnap éjszaka Aradon a Strada Metianu (Forray-uccában). A Str. Metianu 3. szám alatt van üzlete Friedmann S. Józsefnek. Ma reggel üzletnyitáskor a tulajdonos, amint a boltba belépett, szokatlan rendetlenségre lett figyelmes. Értékes szövetek szanaszét hevertek az üzletben és az állványokon hatalmas rések mutaták, hogy rengeteg szövet hiányzik. A kereskedő kétségtelenül megállapította, hogy betörés történt és nyomban értesítette a központi rendőrséget, ahonnan a bünyügyi osztály részéről néhány perc múlva már bizottság szállt ki a helyszínre Iancu Traian a bünyügyi osztály főnökének vezetésével. A kereskedő hozzávetőleges számítása szerint

a kár meghaladja a 90—100 ezer lejt.

A hatóságok nyomban hozzáfutottak a vizsgálathoz és megállapítást nyert, hogy a helyzettel ismerős egyének kapuzás előtt az üzlet mögött levő udvarban vagy pincében rejtőzhetnek el. Amikor a ház elcsöndesedett és a kapukat bezárták, kezdték el a betörők munkájukat. Az udvarról a boltba két ajtó vezet, az egyik egy faajtó, míg a másik, egy hatalmas vasajtó. A betörők nagy rutinnal egyiket sem próbálták kinyitni, mert ez előre láthatólag hiábavaló is lett volna, hanem egy az ajtó felett levő ablakot nyomták be. A faajtó mögött éppen úgy, mint az ablak mögött az üzletben, szövegtartó állványok vannak elhelyezve, és ezek torlaszolják el. Az ablak benyomása után felfeszítették az állványok hátsó deszkafalát és így jutottak be az üzletbe.

A kereskedőnek sikerült megállapítania, hogy a tettesek a legértékesebb férfiszövegeket vették magukhoz, ezeken kívül értékes csipkéket loptak el. Idejük bőven volt, mert csak a legértékesebb holmikat válogatták ki. Az üzlet külső zárja sértetlen volt és így nagy ügyességgel az udvarra néző ablakon keresztül vitték magukkal a lopott szövegeket. A bünyügyi osztály emberei ujlenyomatok után kutattak, azonban a betörők ügyessége folytán nem sikerült semmi pozitívumra akadniok. A legérdekesebb a betörés ügyében az, hogy

az ellopott szövegeket kocsin szállították el, vagy pedig annyian voltak, hogy valami közeli helyiségbe maguk is elvihették.

A nagyarányú betörési ügyben az aradi rendőrség teljes apparátussal nyomoz és minden valószínűség szerint a közeli napokban már eredménye is lesz munkájuknak.

Békét ajánlottak fel

a kolozsvári egyetemi hallgatók

Az orvosi fakultás hallgatóinak kérésel

Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Az orvosi fakultás hallgatói tegnap este az egyetemen nagygyűlést tartottak, amelyen foglalkoztak az egyetem bezárására vonatkozó intézkedésekkel és ezekkel kapcsolatosan a következő határozatot hozták:

1. Kérik, hogy engedjék ki a letartóztatott társaikat.
2. Az egyetem vezetősége függessze fel a kiosztott büntetéseket.
3. Ez esetben ígérik, hogy nem gördíteneek akadályt a zsidó egyetemi hallgatók rendes óralátogatása elé.

Élénk vita

„Igen, igen” . . . hangzott Colette kellemes hangja. „El vagyok ragadtatva völegényem gyengéd figyelmétől, aki rendkívüli elfoglaltsága dacára is Párisból visszatérve számomra 6 üveg Talon Rouge kölnvizet hozott, amely nélkül nem tudok lenni.

„Valóban”, folytatja a barna Lucia, „Vilchery gyártmányai a finomság, kellem és kiválóság kifejezői, melyek a specifikus francia szellemet jellemzik.”

„SATINELLA kölnviz”, mondá, az én kedvencem, hallom, hogy Vilchery elsőrendű és kiváló kölnvizet, Romániába is bevitte.”

„Ami engem illet”, jegyzé meg halkan Angelica, „én a NUIT ETOILE-t imádom, Irénke a NID D'AMOUR-t, míg Ivone pedig a REVELATION-t pártolta.” Ekkor közbelépett Henrik kifogástalan eleganciájával, mondván:

„Kedves hölgyeim, én a CHARME DE FEMME (női báj) részesitem előnyben” . . . „Természetes!” volt a hölgyek sokatmondó mosolygós válasza

MAMY
SATYNELLA
REVELATION
TALON-ROUGE
NID D'AMOUR
NUIT ETOILE
CHARME DE FEMME
SECRET DES FLEURS

EAUX DE COLOGNE

VILCHERY

A német hivatalos lap a Habsburg-restauráció ellen

Zita exkirályné és Ottó zsidóbarát-nak nyilvánítják

Münchenből jelentik: A német kormány hivatalos lapja, a Völkischer Beobachter mai számában hosszasan foglalkozik a Habsburg-kérdéssel. A nemzeti szocialisták tudva-

völeg mindent elkövetnek a Habsburg-restauráció ellen, mivel — mint azt a lap is írja, — a Habsburgok és a katolikus egyházi méltóságok erős propagandát fejtenek ki az Anschluss ellen.

A Völkischer Beobachter megállapítja, hogy ezt a politikát a zsidó töke is támogatja, úgy, hogy Zita ex-királyné külpolitikája; bármennyire is katolikusnak tűnik fel, lényegében zsidó-barát. Erre jellemző egyébként, említi meg a Völkischer Beobachter, hogy Ottó legutóbb, berlini tartózkodása idején, az osztrák-zsidó báró Pereiránál szállott meg.

CORSO-MOZGO! HATALMAS ATTRAKCIÓ! MA PREMIER!

Előadások 5. 7 $\frac{1}{4}$, 9 $\frac{1}{4}$ órákor!

GHETTO SZIVE!

Bucuresti és Budapest idel legnagyobb sikere. Aradon ilyen még nem volt! — Ezt megnézni kötelesség, vallási, faji és társadalmi különbség nélkül.

A nagy anyagi áldozatok dacára, a helyárakat csak 3 lejjel emeljük!

MA D. U. 3 órákor: TISZTIBECSULET! Jegy lej 10.— plus 2.—

Külön meglepetés!
A világhírű francia artistacsoport!
5 AICARDI!
Páris, London és Bucuresti után
Soha nem látott csodáksorozat!

Bonyodalom az Orczy-Vásárhelyi-könyvtár tulajdonjogának megállapítása körül

Crisan Ascaniu liceumi igazgató levele és Kara Győző tanár nyilatkozata — A várost vagy a liceumot illeti-e meg a könyvtár — Két értékes könyvritkaság ellünése

Aradváros lakosságának körében általános érdeklődést keltett az Aradi Közlöny legutóbbi számában megjelent cikkünk az Orczy-Vásárhelyi családok könyvtárának sorsáról és az ehhez fűződő tervekről, amelyek kapcsolatban a város állandó választmányának kedd délutáni ülésén Lőcs Rezső dr. városi tanácsos tett figyelemreméltó javaslatot. A javaslat tárgya az, — amint megirtuk, — hogy járjon közbe a kultuskormány nál a város, hogy a nagyhirű könyvtárat a Kulturpalotában helyezhessék el, így téve minden érdeklődő számára hozzáférhetővé a könyvtár műveit. Miután az interpelláló városi tanácsos szavait idézve, megirtuk, hogy a könyvtár jelenleg a Moise Nicoara fiu-liceum pincehelyiségében lévő ládában van becsomagolva, erre vonatkozó híradásunkra reflektálva, a Moise Nicoara fiu-liceum igazgatója, Crisan Ascaniu az alábbi levelet intézte szerkesztőségünkhez, amelynek természetesen készsággal adunk helyet:

„Becsés lapjuk mai számában megjelent, az Orczy-Vásárhelyi-könyvtárra vonatkozó cikkkel kapcsolatban kérem a Szerkesztőséget a következők közlésére:

Teljesen valótlán és méltatlan az a beállítás, mintha a nevezett könyvtár ládába csomagolva heverne a liceum pincéiben. A könyvtár ugyanazon helyiségében van elhelyezve ma is, ahol az a magyar időben volt, lestromozva és teljesen rendben, úgy, hogy tanulmányi célokra bárkinek rendelkezésére áll.

Egyes könyvek eltűnésére vonatkozó állítások nem állják meg helyüket. Ha a könyvtárból könyvek tűntek el, az nem a román rezsim alatt és nem az Orczy-könyvtárnak állalunk-való átvételénél történt. A román impérium előtti zavaros időkben eltűnt könyvek száma azonban elenyészően csekély, az ugyanazon időben a kulturpalotai könyvtárból eltűnt könyvek számához képest, ahol a város jelenlegi urai óhajtanák a liceum vagyonát képező Orczy-Vásárhelyi-könyvtárt elhelyezni.

A liceumnak igen értékes pénz- és éremgyűjteménye volt, amely az akkori tulbuzgó városatyák óhajára miniszteri engedéllyel a Kulturpalotában nyert elhelyezést. A gyűjteménynek nyoma veszett, míg ha az továbbra is a liceum épületében maradt volna, ma is hiány nélkül megvolna. Csak érthető tehát, ha azok, akiknek őrzetere egy olyan értékes vagyon, mint az Orczy-könyvtár van bízva, kellő óvatossággal viselkednek a város ama ajánlatával szemben, amely a könyvtárnak a Kulturpalotában való elhelyezését célozza. Dr. Lőcs és dr. Velcsov urak, akik könyvtárunknak ügyét annyira szívükön hordják, meg lehetnek győződve arról, hogy a liceum mai vezetősége és tanári kara teljes mivoltában tudja megbecsülni a könyv értékét akkor is, ha az nem a román kultúra terméke.

CRISAN ASCANIU,

a Moise Nicoara-liceum igazgatója.

Autó helyett ágyu

A Renault-gyár áttért a hadiiparra

Londonból jelentik: A Sunday Express jelentése szerint Franciaország egyik legnagyobb autógyárát, a Renault-gyár villancourtji gyártelepét teljesen a hadiipar céljaira alakították át. Fél esztendővel ezelőtt a Renault-műveket majdnem teljesen leállították és a munkások legnagyobb részét elbocsájtották, csupán a gyár technikai vezetőit tartotta meg a vállalat, akik hónapokon keresztül dolgoztak az átalakítás munkáján.

A gyár átszervezése most már teljesen befejeződött és a Renault-gyár villancourtji telepen már nem automobiloikat gyártanak, hanem űriási repülőgépekhez szükséges motorokat, továbbá géppuskákat és gyalogsági fegyvereket, továbbá tüzéségi felszereléseket.

A francia autóipar általában a hadiipar szolgálatába állott; egy kisebb autógyárban ágyulafettákat és bombavető repülőgépeket gyártanak, egy másik autógyárban pedig speciális géppuska-tornyokat, amelyeket a hadi repülőgépekre fognak felszerelni.

A fenti sorokkal kapcsolatban kötelességünknek tartjuk leszögezni, hogy sem dr. Lőcs Rezső, sem dr. Velcsov alpolgármester urak nem állították, hogy az Orczy-Vásárhelyi-könyvtár egyes ritkaságai a román rezsimben tűntek volna el a Moise Nicoara-fiuliceumból és erről szerdai beszámolómban szó sem esett. Hogy szösz szerint idézzük: „Velcsov Géza dr. alpolgármester arról beszélt, hogy tudomása szerint a nagyhirű Orczy-Vásárhelyi-könyvtár legértékesebb művei illetéktelen utakon kikerültek letéti helyeikről és kézen-közön nyomuk veszett”. Crisan igazgató ur levelének másik két új állítása viszont a városvezetőségre tartozik. Egyfelől a könyvtár tulajdonjogának tisztázása, amely a liceum álláspontja szerint „a liceum vagyonát képezi”, míg a városvezetőségben mint „városi letétként” volt szó róla. Másfelől pedig annak tudomásulvétele, hogy az értékes könyvtár kötetei ma is hozzáférhető állapotban vannak.

Crisan igazgató felvilágosító levelének több állítását egyébként igazolja Kara Győző tanár is, akit az Orczy-Vásárhelyi-könyvtár ügyében felkeresett az Aradi Közlöny munkatársa. Elsősorban is arról intéztünk kérdést a könyvtár katalógizálójához és hosszú éveken át volt gimnáziumi őréhez, hogy tudomása szerint hány könyvritkaság hiányzik a közel harmincezer nyelvi kötetet számláló könyvtárból? Kara professzor a következőket közölte velünk:

— Tudomásom szerint mindössze két inkunabulum, könyvritkaság tűnt el az 1871-ben Aradra került Orczy- és az 1873-ban kapott Vásárhelyi-könyvtárból. Mind a két könyvgyűjtemény egyébként az egykoru aradvárosi határozatok értelmében a gimnázium tulajdonát képezik, mint az adományozó családok ajánlékai, tehát „letéti” minőségűkről nem lehet szó.

A két eltűnt inkunabulum közül — mondotta Kara Győző — az egyik egy 1475. évben Norinbergben nyomtatott Szent Biblia volt, J. Rákóczi György tulajdona. A második könyvritkaság, ha értékében csupán a Rákóczi-biblia után következhetik, a maga nemében ugyancsak értékes eredeti ösnyomatvány, Copernicusnak műve, „De motu Terrarum” (A Föld mozgásáról). Ezeket a köteteket kívül más hiányról nekem tudomásom nincsen.

Két napra Aradra jön a kolozsvári Román Opera

Május 25-ikén, csütörtökön a Sevillai Borbélyt és a Böregérbt pénteken pedig Sámson és Delilát adják elő

A kolozsvári Román Opera kiváló együttese a jövő héten ellátogat Aradra. Május huszonötödikén, csütörtökön ünnepnap, áldozócsütörtök lévén, két előadást tart.

Délután négy órai kezdettel, mérsékelt helyárrakkal Rossini „Sevillai borbély” című operáját adja elő kitünő szereposztásban. Felépnek Dobranskaja, Ana Ducu, Sparatu, Demetrescu, Siomin és Gavrilescu a vezetőszerepekben. A zenekart Bobescu karnagy vezényli. Csütörtökön este fél kilenc órai kezdettel Strauss János vigoperája a „Denevér” van műsoron. Ez az előadás premier számba megy. „Sámson és Delila”, Saint Saens nagyoperájával zárja rövid vendégjátékát az Opera pénteken este. Az előadás keretében ismét alkalmunk lesz hallani a kitünő Pop Lyat, akinek Delila parádés szerepe.

Lámparobbanás a Dáciában

Ma délután fél hét órakor békés fehérkávék és a ropogós kiflik között az aradi Dácia-kávéházban a külpolitikai ellentétek kirobbantak egy Petrolux-lámpában. Az is lehet, hogy nem Petrolux volt, hanem Novalux.

Az aradi Dácia-kávéház a villanygyárral szemben elfoglalt álláspontjánál fogva, tehát kétségtelenül takarékosági szempontból, közel egy esztendeje ezekkel a lámpákkal világít. Ismerünk urakat, akik valahányszor a pincérek, az esti alkonyat beálltával, meggyújtották a lámpákat, formálisan elfehéredtek és reszketni kezdtek. Nem bíztak a szerkezetben. Vegytani ismereteik ellenben olyan erősek voltak, hogy csak a robbanást tippelték százszázalékos bizonyossággal.

Ez ma délután félhétkor bekövetkezett. A létrán álló pincér egy pillanatra visszakapta a fejét a kicsapó lángtól, aztán tűzborult az egész lámpa és másodpercek alatt megbomlott a kávéház nyugalma: rémült römizők, izgatott billiárdozók (részben ingujjra vetkőzve) és hanyag nyugalmu uzsonnázók pánikszzerűen menekültek a kijáratok felé. Rácz Imre és Karton Aladár urak, akik mellé odahullt egy ilyen benzines és petroleumos lángnyelv, halálra váltan ugrottak fel a békés beszélgetésből, egy főhadnagy selyembélésű trencskóját mentette kétségbeesetten, de általában véve, olyan fejtelenség és rémület lett urrá a kávéházban, amilyenre nyilvános helyen Aradon esztendőnk óta nem volt példa.

A lámpában álló lámpát tisztos távolságból néhány bátor ember vette körül, akik különböző tanácsokkal látták el a rémült hetesekeket, naposokat, pincéreket és pikkolókat, akik az oltási munkálatokat nagyrészt egy pohár vízzel kezdték meg. Arra senkisésem gondolt, hogy benzint és petrolumot vízzel csak higitani lehet, de oltani nem. Penetráns büz terjedt el a kávéházban, egyidejűleg a rémülettel. A lámpa több pohár vizet rendelt, de lángoló szomjuságát korsókkal sem tudták eloltani. Végre az a szellemes ötlete támadt valakinek, hogy a lámpát le kell emelni, ki kell csavarni és a hatalmas lángot egy pokróccal le kell fojtani.

Mire ez a világnézet kialakult, két torró és izgalmas perc telt el, amikor az egymás hegyén-hátán át menekülő közönség nagy megnyugtatóására, rapid módon befutott az aradi tűzoltóság. Őriási fecskendővel, szírnálkával és létrákkal érkeztek és ebben a pillanatban az egész attrakció átlendült a groteskség légkörébe. Előkerült a pokróc, ráborították a lámpásra és a tűzoltóság büszkén hazavonult.

Eddig a riport.

Rezümé és tanulság: Kicsi az ügy, igen komoly konzekvenciákkal. Ha ez a láng nem szerdán délután négy órakor, hanem szombaton éjjel 11 órakor csap fel a zsufozásig tömött Dáciában, kétségtelenül súlyos következményekkel járhat. Továbbá: ha az emberi kultúra végre elérkezett addig a magaslatig, hogy egyetlen gomb megcsavarására tiszta, világos és szagtalan fényt kap az ember, — a villanyfényt — akkor ne menjünk vissza ötven esztendővel a petróleumhoz és a robbanáshoz. Ennek a gyanus összetételnek a szaga egy esztendeje megfeküdte a kávéházi közönség mellét és tüdejét.

A gyanus vegyületű lámpák holnapra már nem égnek, ismét villanyvilágítás lesz a Dáciában. Erre a hirre a délutáni közönség is visszaült a félbemaradt kiflikhez és a félig kihűlt kávéhoz. Elült az izgalom, helyre állt a közbiztonság és a lámparobbanás tanulságos története egyelőre kikapcsolja a petróleumot és bekapcsolja a villanyt.

F.

Moly elleni megóvást / NEULÁNDER E.
felelősség mellett jutányosan vállalom / szücs, Fischer Eliz-palota.

A királykérdésről és az Anschluss-problémáról

beszelt Gömbös miniszterelnök a magyar parlamentben

Feltűnést keltő bel- és külpolitikai kijelentések — „Nem lehet szó háborus veszedelemtől“

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén Zsilinszky felháborodva utasította vissza azt a gyanúsítást, mintha a diáktüntetések előkészítésében neki része lett volna. Zsilinszky után Gömbös miniszterelnök szólalt fel, aki külpolitikai kérdésekkel foglalkozván megállapítja, hogy teljesen egyetért Kánya külügyminiszterrel a külpolitikai programot illetően. A leszerelésben az egyenjogúság elvi kimondását és a leszerelés többi problémájának megoldását követelték.

— **Nem lehet szó háborus veszedelemtől** — mondotta Gömbös Gyula — és nem szabad háborus gondolatokat sem táplálni. A világ-gazdasági konferencián — amelynek sikerét reméljük — Magyarország őszintén feltárja helyzetét. A miniszterelnök ezután Magyarországot közelről érdeklő ügyekről beszélt, majd a Ház feszült érdeklődése közepette áttért a németországi eseményekre.

— Minden ország belügye, belső berendezkedése diktálja azt, hogy a többi országgal milyen kapcsolatokra szorul, — mondotta a magyar miniszterelnök. — Németország anynyiban érdekel bennünket, amennyiben megvásárolja termékeinket és külpolitikai programunkat nem keresztezi. — Majd Meiskó Zoltán horogkeresztes képviselő felé fordulva, felkérte, hogy mérsékelje mozgalmát. Nem mintha különösebb jelentőséget tulajdonítana ennek a mozgalomnak, hanem lehetetlen álla-

pot az, hogy egy mozgalom olyan „Führer“-re támaszkodjék, aki nem — magyar állampolgár.

Gömbös az Anschluss kérdésével foglalkozva rámutatott arra, hogy azzal Ausztrián kívül minden állam foglalkozik. Az Anschluss (Ausztria speciális ügye és a helyzet kulcsa az osztrák kormány kezében van. Azonban az ügy érdeklő a külállamokat is! — mondotta Gömbös, mire a Ház karban válaszolt: „Elsősorban bennünket!“

— Ami a királykérdést illeti — mondotta a továbbiakban Gömbös — azzal nem szívesen foglalkozom, mert nem aktuális. Ezután kifejtette Gömbös, hogy a királykérdés a perszonálunió problémájának felvetődésével megváltozott helyzetet teremt. **Mi valamennyien magyar királyságot akarunk**, azonban az osztrák császársággal való együttműködés nehéz lesz. Valamennyien vágyunk a függetlenség után s ha most megcsináljuk ezt a közeledést, szomorú függetlenségünk lesz!

Az Olaszország felé való orientálódás helyességéről, majd a Bleyer Jakab elleni tüntetésekről beszélt. Visszaütasítja azt a gyanúsítást, mintha előre tudott volna a készülő tüntetésekről. Kijelentette, hogy a tüntetést nem helyesli és felszólítja a diákságot, hogy a jövőben tartózkodjék a véleménynyilvánítás ilyen káros módjától.

A főváros előkelői

mindig ki tudják választani mi a legdiszkrétebb a parfümök közül. Az exotikus parfümökre szavaznak mert ez biztosítja kiváratosságukat a bukaresti nőket esodálók előtt. «A CUBANITA» kölnivíz a legújabb kreáció a parfümművészet terén és igenértékelt a főváros előkelőitől.

Ne léssen asszonyom, igyekezzen még ma felszerelni egy üveg eredeti Cubanitát!

A Cubanita költözött a parfümök győzelme és a szezon aktualitása

Eau de cologne
cubanita
D'Argy

A világbéke megvédéséről

nyilatkozott Macdonald angol miniszterelnök

Anglia nem avatkozik Németország belügyeibe — „Kémek által szerzett hírek alapján ítélte a leszerelési konferencia“ — Papen békülni akar Ausztriával —

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök ma a külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozott és kijelentette, hogy Anglia nem avatkozik bele Németország belügyeibe. Egy ország belső ügyei természetesen bizalmatlanságot kelthetnek és megvonhatják ettől az országtól a külföld támogatását.

— **Nekünk állandóan figyelni kell a beszédeket** — mondotta az angol miniszterelnök —

Hazaérkeztek Abbáziából a tragikusan elhunyt Stein Zsigmond hozzátartozói

Az Abbáziában a napokban tragikusan elhunyt Stein Zsigmond bankigazgató hozzátartozói, akik részt vettek az aradi bankigazgató temetésén, ma érkeztek haza Aradra. Stein Zsigmond özvegye, fia: Stein József, az Adria biztosító társulat vezértitkára, valamint Heim Sándor nevű fia, a Goldschmidt-bank cégvezetője, mélyem sújtott szívvel kísérték ki utolsó útjára Stein Zsigmondot, akit — mint megírtuk, — hétón délután helyeztek örök nyugalomra Abbáziában. A temetésen megjelentek a Stein-család Abbáziában tartózkodó ismerősei, az elhunyt ottani tisztelői és jóbarátai, valamint a szülő igazgatósága, amelyben Stein Zsigmond itolsó óráit töltötte és a Banca Commerciale Italiana igazgatósága s egész tisztviselői kara. A bank igazgatósága szolgálatkészségével igyekezett enyhíteni a hozzátartozók fájdalmát és egyik tisztviselője rendezte a család számára a temetési engedély ügyét, valamint a különféle elintéznivalókat. A temetés szertartását az abbáziai főrabbi celebrálta, majd a temetésen megjelentek általános részvétele mellett, örök pihenőre helyezték Stein Zsigmondot, az örök napfény hazájában, a békés, csendesen hullámozó Adria partján...

és szem előtt kell tartanunk a cselekedeteiket. Ha valaki mellemnek szegezi a revolvert és meghuzza a ravaszt, nem mondhatom, hogy a revolver a velem szemben levő fél jószándéka következtében sült el. Az ilyenmel szemben meg kell tenni a kellő lépéseket.

Macdonald ezután örömmel üdvözölte Roosevelt üzenetét, amelyet történelmi jelentőségűnek tart és amely nézete szerint nagyot lendít az európai béke ügyén, amely a világ békéje és amelyet mindenképpen meg kell védeni.

Itt írjuk meg, hogy **Levellin** angol képviselő ma Budapestre utazott. A képviselő kijelentette, hogy utazásának az angol-magyar barátság kimélyítése a célja.

Genfi jelentés szerint a német, olasz és magyar delegáció a leszerelési konferencia létszám-bizottságában ma azonos nyilatkozattal **elítelte azt a bándsmódot, amellyel a konferencia egyes védelmi alakulatokat rendes sorkatonaságként kezelt.** A nyilatkozat megállapítja, hogy a bizottság határozatát kémek által szerzett és újságokban napvilágot látott olyan hírekre alapította, amelyeket hivatalosan sohasem erősítettek meg. A nyilatkozat ezt az eljárást felelőtlennek minősíti és annak a véleményünk ad kifejezést, hogy a bizottság határozatának megváltoztatására lenne szükség.

Bécsből jelentik, hogy **Papen** alkancellár hivatalosan értesítette az osztrák kormányt, hogy a **közeljövőben ellátogat Bécsbe.** Politikai körökben általános érdeklődéssel várják, hogy hivatalos helyen milyen álláspontot foglalnak el a bejelentéssel kapcsolatban. Beavattottak szerint Papen bécsi útját **Frank** igazságügyminiszter kiutasítása után békés lépésnek kell tekinteni, amelynek az a célja, hogy elsimítsa a német és az osztrák kormány között fennálló ellentéteket.

Wilkins új tengeralattjárón az északi sarkra indul

Uj hajóján kétezer kilométert akar megtenni a jégpáncél alatt

New-Yorkból jelentik: Wilkins kapitány, az ismert nevű sarkutazó nyilatkozott újabb tervéről egy nagy amerikai lap tudósítója előtt. A kapitány elmondotta, hogy a Nautilus kudarcra nem jelent az ő szemében semmit, mert szerinte előrelátható volt, hogy a kísérletezett tengeralattjáróval nem lehet eljutni az északi sarkra.

Wilkins elmondotta, hogy a Nautilus kudarcra után egy új tengeralattjárónak a tervét dolgozta ki. Ez a hajó, amit előreláthatólag az amerikai kormány fog megépíttetni, alkalmas lesz arra, hogy rendszeres közlekedést biztosítson az északi sarkra. Addig is, míg a hajó felépül, augusztus elsején Ellsworth Lincoln neves sarkkutatóval „közönséges“ kirándulásra indul az északi sarkra, hogy tanulmányozza a terepet és a jégkérgét, mert az új buvárhajóval legalább 2000 kilométert akar megtenni a jégpáncél alatt.

Wilkins Ellsworthtal együtt körülbelül két hónapig lesz a sarkvidéken és ha onnan visszatér, azonnal hozzáfog új tenger-, illetve jégalattjárója építéséhez, mert már a jövő 1934-ik évben utra akar kelni.

Női és férfi lehérművek

legszébb kivitelben, legolcsóbban

307

**KOZSINEKNÉ lehérmű-
varrodájában készülnek**

Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-u.) 1. sz.

HIREK

„Kihágásért“ elitették Neményi Lilit

Neményi Lili, aki egy esztendővel ezelőtt még Aradon aratta sorozatos sikereit a budapesti államrendőrség ötven pengő pénzbírsággal sújtotta. A Budapesten is hamar népszerűvé vált, kiünő primadonná-estéről-estére őszinte sikereket arat a budapesti Fővárosi Operettszínház színpadán, ahová azonban, mint idegen állampolgárnak nem volt engedélye. Emiatt a budapesti államrendőrség felidézttette a rendőrbírság elé, ahol Neményi Lili elmondotta, hogy tudomása szerint, már hosszabb idő óta magyar állampolgár, miután, — mint ismeretes, — férje, Indig Ottó színpadi szerző, magyar állampolgár lett. A rendőrhatalóságok szerint azonban az állampolgárságot kérő kérvényben fel kell tüntetni mindazokat akiknek az állampolgárságot kérvényező szintén meg akarja szerezni a magyar honosságot. Ezt mulasztotta el Indig Ottó, aki — mint köztudomású, különváltan él feleségétől — s ilyenformán az állampolgárság kérelme a férjre vonatkozott csupán. A rendőrbírság ennek értelmében Neményi Lilit, aki bár önhibáján kívül, de kihágást követett el, ötven pengő pénzbírságra ítélte. Neményi Lili magyar állampolgársága érdekében egyébként Indig Ottó már megtette a szükséges lépéseket.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Mérsékelt szél, egyes helyeken záporosók. A hőmérséklet egelőre alig változik; csütörtökön valószínűleg kissé emelkedik.

Aradvárosi mozik műsora

Előadások: 5. negyed 8 és fél 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: ZSAROLÁS, Erkölcskép. A csodaszép **JOAN BENNETT** a főszerepben. — **Előzőleg: MAX SCHMELING—MICKEY WALKER** bajnoki boxmérkőzés teljes lefolyása.

SELECT MOZGÓ: MADONNÁM, HOL VAGY? Németül beszélő Paramount-operett. Szemet-lelket gyönyörködtető vidámság, boldogító melódik, kedvenc színészeink. Főszereplők: a gyönyörű **LIANE HAID**, az örök kedély: **FRITZ SCHULTZ**, **VICTOR DE KOWA**, **OLLY GEBAUER** és **OTTO WALLBURG** (Premier).

ELŐKÉSZÜLETBEN: HOL A BÜNTÁRS? (Teilnehmer antwortet nicht). Énekes, zenés, szellemes kalandorkép. **OTTO STRANSKY** zenéje, **DOROTHEA WIECK**, **GUSTAV GRÜNDGENS** és **GUSTAV DIESL**.

— **Dr. Lázár Ágoston** megyei prefektus szerdán délelőtt Bucurestiből, Kolozsváron át, visszaérkezett Aradra, ahol újra átvette hivatalának vezetését. Dr. Lázár Ágoston kolozsvári utjára neje egészségi állapota adott okot, miután dr. Lázár Ágoston huzamosabb idő óta egy előkelő kolozsvári szanatóriumba fekszik. Arad egész uritársadalmát őszinte együttérzéssel várja a közmegebecsülésben és szeretetben álló, jótékonyágáról közzismert urinó felépülését.

— **Dr. Botoc Elek** polgármester Bucurestiben. Botoc Elek dr. polgármester csütörtökön délelőtt, Temesváron át Bucurestibe utazik. A polgármester, — amint azt az Aradi Közlöny megírta, — főleg a városnak a bucuresti-i Creditul Judeteannál lévő 16 milliós kölcsönügyének rendezése ügyében, azonfelül az Orczy—Vásárhelyi könyvtár nyilvánosság-rahozatalának érdekében utazik a fővárosba, ahonnan a jövő hét elején tér vissza.

— **Végleges döntés a román—jugoszláv Dunahid ügyében.** Bucurestiből jelentik: Végleges döntés történt az új jugoszláv—román Dunahid felépítése tárgyában. A hidat Tiginas helységeknél építik fel.

Idézsába, csusz gyötri? Kérjen orvosától Algosan pasztillát.

— **Véget ért a szociáldemokrata párt kongresszusa.** Bucurestiből jelentik: A szociáldemokrata párt kongresszusának harmadik napján, a belpolitikai helyzetet és a napi problémákat vitatták meg. Határozati javaslatot szavaztak meg, amelyben a párt álláspontját szögezték le. A kongresszus ezzel véget is ért.

— **Megtámadott aradi pénzügyigazgatósági szolgálati főnök.** Doctor Vazul pénzügyigazgatósági szolgálati főnök tegnap este beteg feleségéhez autón vitte Silarteu dr.-t, akit ugyancsak autón szállított el hazulról. Az orvos a Metianu-uccában lezárt a gépkocsiról, amely emiatt néhány pillanatig állva maradt. Ugyanekkor sebes iramban rohant el az autó mellett egy egyfogatu bérkocsi, amelynek tulajdonosa ittas volt. Doctor Vazul autójának sárhányóját a bérkocsi letörte, amiért a pénzügyi szolgálati főnök autójával üldözni kezdte az elrohant bérkocsit és a Catedralei-téren utolérte azt. Mialatt a bérkocsist kérdőre vonta a sárhányó letörése miatt, az ittas ember felbőszülten rontott Doctor Vazulra, hogy inzultálja. Ebben a percben ért oda egy rendőr, aki feljegyezte a bérkocsi számát és jelentést tett az esetről a rendőrkveszturának. A megtámadott szolgálati főnök az inzultust bejelentette a városházán, azért, hogy elvétesse a hajléási igazolványt az ittas bérkocsitulajdonostól.

Nedvesfal szigetelő anyag temesvári gyártmány.
Strada Metianu (Forrai-ucca) 13. sz. **kapható.**

— **Sikerés vakbél-operáció.** Arad társadalmi körökben ismert fiatal urileány, **Fein Kató**, **Fein Oszkár** fakereskedő leánya, ma délután hirtelen rosszul lett. Vakbél-fájdalmakról panaszkodott szüleinek, akik azonnal beszéltek vele dr. **Roth Marcell** tanárhoz, a „Therapia“ szanatóriumba. A tanár megállapította, hogy halaszthatatlanul operációs beavatkozásra van szükség. Nyomban végre is hajtották a vakbél-operációt, amely kitűnően sikerült. Az urileány állapotában az esti órákban öröndetes javulás állott be.

Régepte

— *Anyus, mit használtak a nők azelőtt, míg a pudert fel nem találták?*
— *Semmit, fiam, megmosdottak.*

— **Ellopott kerékpár.** **Szabó János** Doamna Balasa-uccai lakos ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy **D. F. A. gyártmányu, 2441. számot viselő kerékpárját** ellopták.

— **A Pataky Iskola szombat esti gazdag műsorából** kiemelkedik „A császár családja“ című kínai pantomim. Vezető szerepében **Berger Lussyanka** és **Trimbitioni Felicia**, Arad fiatal generációjának két legtehetségesebbje, nagyszerű alakítást nyújtanak. A zseniális kompozíció, a közel ötven szereplő felkészültsége, a fényes kiállítás indokolják azt a szokatlan érdeklődést, amely városzerte az előadás iránt megnyilvánul. Jegyek rendes helyarákon a színháznál.

— **Bélrenyesség, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok** esetén a természetes „**Ferenc József**“ keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a **Ferenc József** viz használata a bélműködést kitűnően szabályozza. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A Brassó—Predeal közötti utvonalon megtámadták a dolgozó munkásokat.** Brassóból jelentik: Néhány munkanélküli földmunkás a Brassó és Predeal között most készülő utvonalon megtámadta és el akarta üzni munkahelyükről azokat, akiknek sikerült az utépítő társaságnál munkát találni. Néhány hete dolgoznak már a brassó—predeali utvonalon a svéd utépítő-társaság munkásai, akik aszfaltburkolattal látják el a nagyforgalmu utat. Az autót elkészítésén több száz munkás dolgozik, akiket a szomszédos megyékből rekrutált a társaság. Tegnap délután körülbelül 80—90 bácsfalusi és hosszufalusi munkanélküli kövekkel és botokkal felfegyverkezve, rátámadt a dolgozó munkásokra, úgy, hogy azok kénytelenek voltak abbahagyni a munkát. A támadásról azonnal értesítették a derestyei csendőrséget, amely kivonult a helyszínre. A támadó csoport, mikor meglátta a csendőrkészültséget, megfutamodott. A munkások közül ketten megsebesültek. A támadásra az adott okot, hogy a svédek nem a közeli falvakból, hanem távolabbi helyekről fogadták fel munkásaikat.

— **Hedy Kiesler** főz megy **Hirtenberg vezérigazgatójához.** A Hedy Kiesler és az osztrák Hirtenberg egyformán sokat emlegettek külön-külön többi időben; most még többet fogják őket egyetni együtt. Hedy Kiesler egy gyönyörű és kisasszony, aki feltűnő szépsége és alakjával, több sikert aratott már a filmen és ől nemrég különösen sokat beszéltek és írta zárt körben bemutatott „Ekstase“ címmel kapcsolatban. E filmnek egyetlen szerepét ugyanis ő játszotta, több jelenetét csaknem teljesen meztelenül. A film, — minondják — teljesen művészi volt, mégse lehet nyilvánosan előadni és maga a művésznő tiltakozott előadása ellen. Legutóbb az Arad színpadára lépett Hedy Kiesler: a Theater der Wienben volt sikere a „Sissy“ című Kler-operettben, az ifjú Erzsébet királyné szerében, akire egyébként feltűnően hasonlít. B. színházi és társadalmi világának nagy esénye, hogy Hedy Kiesler most végképp lemott a színpadról, mert eljegyezte **Fritz Mar** a hirtenbergi fegyvergyár igazgatója. Hirberg neve a legutóbbi diplomáciai bonyodakból közzismert és a gyár vezérigazgatója gen ismert osztrák ember, mert nemcsak egy társadalmi életet élő osztrák patrongyá, de az osztrák Heimwehrnek is egyik legfő patrónusa.

— **A nagyváradai kéjgyos nyomában.** Nagyváradról jelentik: A balmas kegyetlenséggel elkövetett kéjgyilkosság ügyében a nyomozás ma újabb fordulatot ért. Mjnt az Aradi Közlöny tegnapi számában részletesen megírtuk, Nagyvárad meggyilkoltak egy Jánbor Imre nevű legény. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy kéjgyilkosság történt és hogy a legény a alkosság előtt néhány órával egy ismeretlen fiatalemberrel mulatott együtt, aki állítólag a rosmában másokat is megfenyegetett azzal hogy meggyilkolja. A rendőrség szerint ez ember lehetett a gyilkos. Ma jelentkezett a rőrségen egy ember, aki kérte, hogy nevét itsák titokban és így elárulhat egyet és mást a nyomozást nagyban elősegíti.

— **III. ker. FC—Bocskal 3 (0:0).** Budapestről jelentik: Ma mérkőzött III. ker. FC a Bocskai csapatával. Eredmény: 3 (0:0).

— **Az adókövető bizottságokban csak szakmabeliek lehetnek tagok.** A temesvári tábla Lahovary-tanácsa tegnap Pollák Testvérek karánsebesi fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő-cég adókontescióját tárgyalta. A cég az 1931. évi adóvetés ellen fellebbezett és a fellebbezési biztság tagjai között egy cipésmester is szereelt. Emiatt a Pollák Testvérek-cég kontestáció jelentett be, amellyel tegnap foglalkozott a tála s az adókövetést megsommisította, mert fellebbezési bizottságban cipésmester, tehátnem fűszer-szakmabeli kereskedő működött.

MEGNYILT

a **Matel Corvin** (Hunyadi-u.) 1 sz. alatt

a **Ménesi állami** pisé-

szetben kezelt mindennemű

borok és pálinkák eladás helye.

Olosó Ára

Dean! Curtii ménesi bõterme-
lõk szövkezetec.

— **Betörés Aradon.** **Tavrov Sebastian** Calca Bihorului 2. szám alatti lakó, ma feljelentést tett a kvesturán ismeretlen tettesek ellen, akik behatoltak házába és a aktárihelyiségben felhalmozott értékes bõrök közül minö egy nyolc ezer lej értékkel bíró holmit elloptak. A rendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be, hogy a vakmerõ tolvajokat elfoghassák.

A csákovai jegyző véletlenül agyonlőtt egy gazdálkodót

Temesvárról jelenti tudósítónk: Csákova temesmegyei községben tragikus haláleset történt. Crecium Péter, a község jegyzője szerencsétlen véletlen folytán agyonlőtt egy falubeli gazdálkodót. A tragikus esemény nagy megdöbbenést keltett a községben és az eset kivizsgálására a temesvári rendőrség kiküldötte Csákovára egyik rendőrtisztjét, aki az alábbiakban beszéli el a Csákován történt szerencsétlen esetet:

Crecium Péter csákovai jegyzőt szenvedélyes cáltalóvként ismerték a községben. Hetivásárkor a piactéren azzal szórakoztatta a köréje sereglett gyermekeket, falubelieket, hogy röptében lelőtte a felrebbentett galambokat Winchester-puskájával. Jóakarói azonban többször figyelmeztették, hogy az ilyen veszedelmes játékból egyszer baj származhat. A jegyző azonban nagyon bizott jó szemében és ügyességében s tovább folytatta szenvedélyét.

Tegnap délután is háza tornácán cáltalóvást rendezett. Ezúttal a cél egy fekete macska volt, amelynek elpusztítását már régen tervbe vette a jegyző, miután a fekete macskáról a néphit szerint köztudomásu, hogy szerencsétlenséget hoz. A macska nyugodtan sétált az udvaron a délutáni napsütésben, amikor a jegyző célba vette, azonban a macskát nem találta el, ellenben a golyó átfuródott a kerítés vékony deszkáztán és a kerítés mögött jalkiáltás jelezte, hogy — talált. Crecium háza előtt csakhamar nagy gyülekezet támadt s a jegyző is kirohant, hogy megnézze, mi történt. Ekkor látta, hogy golyója eltalált egy falubeli gazdálkodót, aki éppen abban a pillanatban sétált el a jegyző házat körülvevő kerítés előtt, amikor Crecium a macskára lövöldözött. A kerítésen átfuródott golyó a szerencsétlen ember hátgerincét szakította át, aki nyomban szörnyethalt. A véletlenségből okozott emberölés ügyében a temesvári rendőrség bevezette a vizsgálatot.

TANÁCSSTAGVÁLASZTÁS LESZ ARADON. O mescu Cornel aradi gyógyszerész, az aradi iparosok és kereskedők hivatali képviselője. Aradváros nagytanácsában, mint ismeretes lemondott helyéről. Ez ügyben dr. Lázár Ágoston megyei prefektus június hó 18-ikára tüzte ki az új városi tanácsbéli képviselő megválasztását. A választás, amely a közigazgatási törvény új rendelkezése alapján fog lezajlani, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara székházában lesz és elnökeül egy törvényszéki bírót fognak delegálni. A szavazásban részt vesz a Kereskedelmi és Iparkamara minden szavazati joggal rendelkező iparos és kereskedő tagja.

Első áldozások az aradi minoriták templomában. Az aradi minoriták templomában vasárnap, 21-ikén, ünnepi külsőségek között folynak le az első áldozások. A Notre Dame iskolánövérnek zárdájának kivételével, — amely az elmúlt vasárnapok egyikén tartotta növendékeinek első áldozási ünnepségét, — valamennyi elemi iskola növendékei, valamint az iskolán kívüli s mindaddig első áldozáshoz nem járult katolikus hívek vasárnap reggel veszik magukhoz először a legméltóságosabb Oltárszentséget. Vasárnap reggel 9 órakor ünnepi nagymise lesz az áldozók részére a Minoriták templomában. A Mosóczy-telepen a következő vasárnap: 28-ikán folytatják le az első áldozásokat. Itt Iványi Kázmér hittanár celebrál ünnepi misét a római katolikus templomban, délelőtt fél 9 órai kezdettel. A Mosóczy-telepi templomban járulnak az első áldozáshoz a Gizella-uccai valamint az Erzsébet-uccai iskola növendékei. Mise után az első áldozó gyermekek átvonulnak a Mosóczy-telepi Katolikus Kör helyiségébe, ahol a Katolikus Nőegylet és a Misszió Társulat megvendégelik a gyermekeket. Az ünnepi reggeli fejezi be a Mosóczy-telepi első áldozások kedves, szép ünnepségét.

Jéjelöltetés és rendelés legelőnyösebb Reusz-jégyvárban, Bulevardul Regele Ferdinand 33. Telefon 141.

Mindenki megnézi minden évben

Arad kulturáseményét, a

PATAKY iskola ESTÉLYÉT

Műsorának szenzációi

„Bagatell“

„Orosz táncdal“

„A császár csalóánya“

Szombat este fél 9-kor a színházban.

Jegyek a pénztárnál.

Rendes helyárak

— **Megkezdődtek az uccakövezések Aradon.** A városi mérnöki hivatal, tekintettel a városvezetőség minapi határozatára, megkezdte a kövezésre váró városi uccák kikövezési munkálatait. Mintegy harminc, nagyobb részt új külterki ucca kerül kikövezésre, amelyeket a mérnöki hivatal saját rezsijében fogatosít.

Artia hashajtó enyhén, de biztosan hat.

— **Egy jelentkezés az aradi zálogház bérletére.** Amint ismeretes, Aradváros vezetősége bérletet hirdetett egy aradvárosi zálogház felállítására. A bérletre eddig egyetlen vállalkozó jelentkezett a temesvári Friedmann zálogházas személyében, akivel a tárgyalásokat egyelőre levelezés útján megkezdtek.

Leleplezett zeneszerző

Egy pesti bankár olyan pénzszekrényt vásárolt, amelyik azonnal tolvajt kiált, ha valaki belép a szobába. Amerikában már régóta védekeznek ilyen páncélszekrényvel a betörők ellen. A szekrényben ugyanis egy ötletesen elhelyezett gramofon-hangszóró kiált „tolvaj“-t a kellő pillanatban.

A bankár elragadtatással dicséri a páncélszekrényt zeneszerző barátjának.

— Lépj be a szobába, azonnal meglátnod, micsoda pompás találmány...

A zeneszerző belép, de alig tesz egy pár lépést, a páncélszekrény hangszórója kiabálásba kezd:

— Tolvaj, tolvaj! Lopni akar!

A zeneszerző visszafordul és halkán a bankár fiúlése sugja:

— Csodálatos! Hiszen még nem is halotta készülő szerzeményemet...

Influenza
nátha, tönök és mandulagyulladás
elkerüli, ha rendszeresen szedőget
Anacot-pastillat

— **K. Weil Magda templomi hangversenye.** Szombaton este, a májusi ájtatosságok keretében, K. Weil Magda, a kiváló hegedűművész, az aradi zeneértő közönségnek kedvence, tart templomi koncertet az aradi minoriták templomában. A májusi ájtatosságok minden este 7 órakor kezdődnek. K. Weil Magda hegedűhangversenyét Kaletsky Vilma kísérő orgonán. A templomi ájtatosság keretében az aradi Mária Kongregáció énekkara működik közre. K. Weil Magda templomi hangversenye elé őszinte várakozással és nagy érdeklődéssel tekint Arad közönsége.

— **Anyák napja Borossebesen.** Borossebesről jelenti tudósítónk: A borossebesi római katolikus elemi iskola bensőséges, szép Anyák-napi ünnepséget rendezett. Az iskola dísztermében, amelyben beépített színpadot helyeztek el, este 7 órai kezdettel rendezték meg a nivós programmal egybekötött ünnepélyt. A nivós, ügyesen összeállított műsoron karénekek, szavalatok, szindarab és három hatóság élőkép szerepeltek. Az iskola növendékeinek kedves, ügyes játéka nagy sikert aratott s a tantermet zsúfolásig megtöltő közönség hálás tapsokkal jutalmazta az igyekezetüket. A szereplők közül különösen kiúntek: Zakariás Gyula, Sibig Ilonka, Schmidt Anna, Zadrail Mucus, Nagy Bandi, Kelemen Laci, Balázs Oka, Kettner Öcsi, Bednár Márton, Janicsák Ilonka, Todika Aranka, Nádra Mária, Patrek Anna, Patkó Nuci és Iluci, Patkó Magdus, Balázs Rózsi, Mudrics Olgi, Tarkó Ilonka, Tirjung Médi, Soltész Irén és Tatai Bözsi. A hatásos műsor összeállítása, betanítása és rendezése Siebig László igazgató tanító hozzáértését és izlését dicséri.

— **Házi használatra is eladható a tiszta szesz.** A monopol vezérigazgatósága ma leiratot intézett az aradi monopollhivatalhoz, amelyben közli, hogy a drogériák, a gyógyszerárak, a cukrászdák és a vegyeskereskedések ezután jogosultak egy literig, dugaszolt üvegekben, kálmérésű illeték nélkül, szesz szeszt árusítani, nemcsak egészségi, hanem házi használatra is. A tiszta alkoholt a fenti üzletek a rendes áron, azaz 84 lejért adják literenkint.

— **Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete** (Strada Romanului, ezelőtt Zrinyi-ucca 6. sz.) feikéri tagjait, hogy a nyújtandó strandbérleti kedvezmény elnyerése céljából az egyesület irodájában d. u. 4—8 között, legkésőbb f. hó 19-ig, péntek estig ebbeli igényüket bejelenteni sziveskedjenek.

— **Az Aradmegyei Hadirokkantak, Özvegyek és Árvák Egyesületének Ideiglenes Vezetősége.** Miután az Erdélyi, Bánáti és a Bukovinai Hadirokkantak és Özvegyek Nyugdíjtörvényét megszavazták, kériük saját jól fellogott érdekében az összes hadirokkantakat és özvegyeket, hogy f. hó 21-én az aradi Városháza emeleti kistermében d. e. 10 órakor megtartandó alakuló gyűlésen legalább egy-egy kiküldötttel képviseltessek magukat, hogy a már alakulás alatt álló egyesületüket véglegesen is megalakulnak nyilváníthassuk és amely egyesület az érdekeink hathatós megvédését fogja szolgálni. Az alakuló gyűlésünk tárgysorozata a következő: 1. A bucaresti-i Központi Comité által küldött utasítás ismertetése, 2. A szentesített törvény felolvasása a f. hó 9-én megjelent Monit. Oficial 105. számából. 3. Az aradi fiókegyesület vezetőségének végleges megválasztása. 4. Esetleges indítványok.

— **Olvasóinkhoz!** Miután „A budapesti kaland“ című regény néhány nap múlva megjelenik, ismételten felhívjuk előfizetőinket, hogy legkésőbb május hó 20-ig okvetlen adják fel rendeléseiket. Nem áll jogunkban második kiadást rendezni és miután egyetlen példánnyal sem nyomunk többet, mint a megrendelés, kénytelenek vagyunk a fenti dátumhoz ragaszkodni. Nem üzleti célból jelentjük meg ezt a világhíres munkát, mert egy 500 oldalas, félkeménykötésű könyvet nem lehet 44 lejért előállítani. Utólagos szemrehányások elkerülése céljából, nyomtatékosan kériük tehát a t. olvasóinkat a megrendelések idejében való feladására. Semmiféle írás nem szükséges a megrendeléshez. Elégendő előszóval megbízást adni a kiadóhivatalban, a lapkihordóknál, vagy a pénzbeszedőknél. A könyv árának kifizetése utólagosan történik az átvételkor. Olyan vidéki helyeken, ahol nincs lapkihordó, postautalvánnyal küldendő be az összeg, 8 lej 50 bani portó hozzászámításával.

— **A rejtélyes hindu hercegnő.** Exotikus és rejtélyes vendége volt Budapestnek: egy előkelő hindu hercegnő, aki többek között azzal keltett feltűnést, hogy vérbe mártott tollal imádkozott. Erről a hercegnőről érdekes cikket közöl a Déljáb, melynek szerkesztőségét felkereste és hosszasan ebbszélgetett Indiáról. A Déljáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg, pompás rádióműsorokat, filmrovatot és rejtvényeket, valamint egyfelvonásos szindarabot, kövátatásos regényt és 120 képet közöl. Egyes szám ára 10 lej.

— **Fáj-e a gyomra? Nincsen jó étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje?** Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerész

URANIA
A LEGMODERNEBB GÉPEKKEL FELSZERELT ÉS ARAD LEGOLCSÓBB HANGOS MOZGOSZÍNHÁZA

MA, CSÜTÖRTÖKON 5, ¼8 és ¼10 órakor
PREMIER SLÁGER GAUMONT ATTRAKCIÓ.
M. H. DUPOY MAZUEL osodás regénye
RAYMOND BERNAND
monumentális, zenés, énekes alkotása a

Farkasok csodája
SOKEZER SZEREPLŐ.
HATALMAS TÖMEGJELENETEK
A FRANCIA FILMGYÁRTÁS CLOUJA.

DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR FÖLDSZINT 8.— lej
EMELET 11.— lej

ÉDESANYÁM
MAB MARSH, a világhírű tragika alakítása.

Jön: EGY EDES TANGO

A TOLDI birkozó- és súlyemelő-versenye

vasárnap, a téli színházban.
Jegyek 10-50 lejig, adókkal.

Eggerth Márta nyilatkozik aradi kijelentéseiről

Allampolgársága német, de érzésében magyar

Eggerth Márta aradi tartózkodásának epilógusa egyre szélesebb hullámokat vet. Ismeretes, hogy Eggerth Márta Aradon intervjut adott az aradi lapok munkatársainak s az interjúban német származását hangsúlyozta, amelyet a budapesti újságok átvettek. Ebből kifolyólag a népszerű filmprimadonna körül bonyodalom támadt, amelyeknek állítólag az lett a következményük, hogy Eggerth Mártának egy budapesti színházzal emiatt nem jött létre a szerződése. Bár a filmprimadonna Aradon is kijelentette, hogy utja egyenesen Berlinbe visz, ahol új filmszerepet játszik, egyesek mégis azt állították, hogy Eggerth Márta budapesti fellépése az aradi nyilatkozatok miatt hiúsult meg. Ezekkel a hírekkel kapcsolatosan Eggerth Márta most levélben arra kérte meg néhány budapesti lap szerkesztőjét, hogy a róla megjelent cikkekre válaszolva közöljék az alábbi nyilatkozatát:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Tekintettel arra, hogy ellenem Budapesten támadások jelentek meg, amelyek engem belsőleg mélyen érintettek, indítatva érzem magam arra, hogy önnek, igen t. szerkesztő ur, a következő tényállást közöljem: Mindenekelőtt én tényleg német állampolgár vagyok, mert apám, Eggerth Pál német állampolgár. Ezen a tényen nem változtat az sem, hogy én édesapámnak Budapesten magyar nővel kötött házasságából származom. 1914-től 1924-ig Budapesten magyar szellemben, édesanyám hazájának szeretetében nőttem fel és ezt az érzelmemet és ragaszkodásomat soha későbbi, különösen németországi működésem alatt se tagadtam meg. Az itteni magyar kolóniával örömben és bajban együtt éreztem és mindenkor, ha arra alkalom kínálkozott, úgy Berlinben, mint Bucarestben is (ahol a magyar színtársulat előadását a terem bérkifizetésével én mentettem meg) a magyarságnak tettel is szolgálatára voltam. Mindezekből kitűnik, hogy nem konjunkturális okokból, hanem születésem óta fogva vagyok német állampolgár és így senki sem veheti tőlem rossz néven, ha személyi adataimat a valóságnak megfelelően tüntetem fel. Abban a reményben, hogy igen t. szerkesztő ur nb. lapjában módot fog találni arra, hogy ezt a valóságnak megfelelő tényállást a nyilvánossággal közölje, maradtam igaz nagyrabecsülésem kifejezése mellett

Eggerth Márta.

Huszonöt milliós bírság ügye az aradi törvényszék előtt

Az aradi törvényszék holnapra rendkívül érdekes ügyben tűzött ki főtárgyalást. Kozma Albert radnai pálinkakereskedőt 39 millió lejre büntette az aradi pénzügyigazgatóság. A bírságot felterjesztették a pénzügyminiszteriumba, ahol a feketeszesz-törvény alapján a büntetést jóváhagyták. A kereskedő a törvényszékhez fellebbezte meg a bírságot, amely tárgyalásra tűzte ki az ügyet. Időközben azonban a pénzügyigazgatóságon is belátták, hogy a jegyzőkönyv felvételénél hibák csuszak be és a bírságot 25 millió lejre szállították le és ezt ismét felterjesztették jóváhagyás végett.

A törvényszéki tárgyaláson a bíróság nem vette figyelembe a leszállítási jegyzőkönyvet, miután ez akkor még nem volt jóváhagyva és elvi okokra való tekintettel nem bocsájtkozott az ügy érdemi tárgyalásába. A határozatot megfellebbezték a temesvári táblához, amely nemrégiben foglalkozott az ügygel és elrendelte a miniszterium által jóváhagyott jegyzőkönyvnek átvizsgálását és az ügyet áttette az aradi törvényszékhez. Az aradi törvényszéken holnap lesz az ügynek a főtárgyalása és az igazgatásnak ígérkező tárgyalásra felvonulnak a pénzügyigazgatóság vezetői is.

SPORT KÖZLÖNY

Románia Törökországgal, Magyarország Görögországgal kerül össze a futball-világbajnokságok során

Megtörtént a párosítás — Anglia a futballtornán

Az 1934-ben Olaszországban eldöntésre kerülő futballvilágbajnokságok ügyében kiküldött bizottság ülést tartott. Az ülés mindvégig bizalmas jellegű volt s arról kommunikét sem adtak ki. Kiszivárgott hírek szerint azonban a bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy Angliának időt ad június 15-ig, hogy mégis benevezhessen a futballvilágbajnokságra. Állítólag Anglia már nem annyira makacs és sikerülni fog rávenni a klasszikus futballnemzetet, hogy a világbajnokságban részt vegyen.

A tanácskozáson sor került annak a kérdésnek a megvitatására is, hogy miképpen bonyolítsák le az előmérkőzéseket. Felmerült az a terv, hogy zónarendszer szerint „odahaza” bonyolítsák le a kiesési mérkőzéseket és Olaszországba csakis a győztesek jönnének.

A párosítás a következő lesz: Ausztria—Írország, Csehszlovákia—Lengyelország, Svájc—Luxemburg.

Magyarország—Görögország.

Spanyolország—Portugália, Németország—Hollandia, Franciaország—Belgium, Svédország—Lettország, Bulgária—Jugoszlávia.

Románia—Törökország.

Egyiptom—Palesztina, Argentína—Peru, Brazília—Chile, USA—Mexikó, Haiti—Kuba.

Ezen beosztás szerint az egymáshoz közelekvő államok küzdenének a kiesésért, ami költség szempontjából óriási megtakarítást jelentene. Olaszország, mint rendező állam, azután, később kapcsolódna be a bajnokságba.

Olaszországi jelentések szerint arról számolhatunk be, hogy Anglia válogatott csapata egészen bizonyosan részt vesz a futballvilágbajnokságon. Az angol szövetségnek csupán az a kikötése van, hogy csapatát mentse fel a selejtező küzdelmei alól, ezt a feltételt a futballvilágbajnokság intéző bizottsága minden további nélkül elfogadja.

A Romániai Atlétikai Szövetség évesi programja

Magyar atléták a romániai versenyen

A Romániai Athletikai Szövetség a brassói liga többszöri sürgetésére végre elhatározta, hogy dönt az atletikai bajnoki versenyek dátuma ügyében. A napokban Brassóban járt Mortun Camil főtitkár, a brassói ligával közösen megállapította a végleges programot, amelyből feltűnik, hogy ezúttal Petrozsény is kap versenyrendezést és az, hogy az előzetes tervekkel ellentétben, Csernovitz és Craiova nem rendeznek országos bajnoki versenyt, ezzel szemben Brassó újra a legtöbb versenyt kapja — tegyük hozzá — megérdemelten.

Az első országos versenyt június 1—2-án Brassóban rendezik. A magyar-román női válogatott versenyre való tekintettel (mely július 7-én lesz valószínűleg Debrecenben), a női bajnokságok sorsa dől el ezeken a napokon. Ugyanakkor rendezik meg az első országos női pentatlon-bajnokságot, valamint a brassói liga kerületi bajnokságait.

A verseny egyúttal válogató-verseny a magyar-románra. A válogatottak a verseny után Brassóban maradnak, ahol egy heti együttes tréninget tartanak s Brassóból együtt utaznak tovább Magyarországra. A brassói liga az összes nőnek ingyen utazást biztosít és 12—15 nőnek ellátást is.

Július 29—30-án ugyancsak Brassóban lesz az ifjúsági bajnokság, valamint az ifjúsági triatlon. Július 30-án pentatlon-bajnokság Petrozsényben. Augusztus 13-án országos marathoni-bajnokság Brassóban (és nem Ramnicul-Valceában, mint azt tervezték). Szeptember 16—17-én országos bajnoki versenyek és dekatlon-bajnokság Bucarestben.

Szó van arról, hogy Brassó rendezze meg a Magyarország B—Románia-versenyt, vagy egy más nemzetközi versenyt a BBTE atletáinak részvételével.

O Legyőzte a Libertas a WAC-ot. Bécsben a hétközben lejátszott bajnoki mérkőzést, amely a Libertas és a WAC között zajlott le, hatalmas meglepetésre a Libertas csapata nyerte meg. Az eredmény 3:1 (2:1) volt.

O Bucarestben játszik le az Universitatea és a NAC közötti mérkőzést. Mint ismeretes, az őszi 1:0-ás NAC—U meccset a szövetség megsemmisítette és annak újrajátszását rendelte el. A hírek szerint a megismételt mérkőzés színhelye Bucaresti lesz.

Vasárnap Resicán játszik az Olimpia-PTT

A most jó formában lévő mikalakai együttes, az Olimpia-PTT, vasárnap a resicai UDR ellen Resicán veszi fel a küzdelmet. Az Olimpia-PTT csapatát bizalommal küldjük utjára, hisszük, hogy sikerülnie fog tisztes eredményt kiverkednie a nagymultu resicai együttes ellen. Az UDR vasárnap délelőtt vonatral megy Resicára és a csapatot Rusu Virgil kapitány, az Olimpia-PTT közszeregetnek örvendő társelnöke kíséri.

O Az Universitatea Debrecenben. A legutóbb Kolozsvárott elszenvedett vereségért a Bocskai revánst szeretne venni az Universitatea, ezért a kitűnő kolozsvári csapatot revánsmérkőzés lejátszására hívta meg. A mérkőzést június havában bonyolítanák le.

O Angol turán a Ferencváros és a bécsi Austria. Az angol—olasz mérkőzésen Meisl Hugó, az osztrákok futballpapája, érdekes megállapodást kötött Champmannal, az Arsenal világhírű menedzserével. Eszerint a Ferencváros és az Austria közös turát fognak lebonyolítani Angliában. Egy napon az Arsenal pályán fog játszani a Ferencváros a Chelsea-val, míg a második összecsapás a pályatulajdonos és az Austria között fog lejátszani. Ezután a két csapat kombináltja folytatja a turát, tehát Sindelár mögött Sárosi fogja a centerhalf szerepét vinni.

Sportbirlap

a vezető sportszaklap
csütörtökön és szombaton

Ára Romániában 10 lej

Megőrült a küküllőmegyei hármassággyilkossággal vádolt uriasszony

Arzénnel megmérgezett egy háromtagú családot

-- Gyilkos harc az örökségért -- Kitört a féboly Almasan Eugenián --
Látogatás az erzsébetvárosi fogházban

(Az Aradi Közlöny tudósítójától). A küküllőmegyei kis város, Erzsébetváros, múlt év nyarán nemcsak az erdélyi közvélemény, de a külföldi érdeklődés középpontjába is került.

Az itteni ügyészség nyomozta ki a csendőrséggel vállvetve a tiszazugi és ujabban a világosi arzénmérgezésekhez hasonló monstre-bűnügyet, amelynek középpontjában egy uriasszony, Almasan Eugenia állott, aki hármassággyilkosság elkövetésével próbált elhatalmasodni rokonai vagyonához hozzájutni.

A tömeggyilkosság Küküllőmegye egyik kis falujában, Almason történt, amelynek leggazdagabb családjában.

a Pap-családban sorozatos halálesetek fordultak elő az utolsó időben.

Az első halálesetnél még nem tűnt fel semmi gyanusnak a család doyenje, Pap János hosszú idő óta betegkedett és nem tűnhetett fel, hogy a beteges öregember meghalt. A hatalmas vagyon utánna feleségére Pap Jánosnéra és gyermekeire maradt. Elég tett el azonban pár hét, az első áldozat felesége, Pap Jánosné is meghalt, és ekkor már a második haláleset gyanus volt a falusi csendőrség előtt, amely azonban a maga primitív nyomozási eszközeivel nem fogott hozzá intenzíven a nyomozáshoz. Anya temetésén jelen volt Pap Polixénia, a Pap-házaspár egyetlen jelenő gyermeke. Otthon maradt pár napig, hogy szülei hagyatéki ügyeit elintézzék.

A rejtélyes gyilkos azonban ismét munkába lépett.

Alig volt pár napig otthon a fiatal tanár, egyszerre borzalmas gyomorfájdalmakról kezdett panaszkodni, azonban a városból előhívott orvos már csak ideig-óráig tántó enyhítő injekciókat alkalmazhatott.

a tömeggyilkos harmadik áldozata is belehalt lájdaiba.

A faluban nyíltan beszélni kezdtek. Az egész falu azon a véleményen volt, hogy a három áldozat nem természetes halál után végezte be életét és annál több támpontja lehetett ennek a feltetésnek, mivel volt valaki, akinek érdekében állhatott volna az egész család kiirtása.

Ez az örökös Almasan Eugenia volt, a Pap-család egyik közeli rokona, aki a Pap-csa-

FILM KÖZLÖNY

A Ghetto szive

Sajtóbemutató a Corso-moziban

Szivhezszóló, szivbemarkoló, őszinte könyveket csal az ember szemébe a „Ghetto szive” című szentimentális, bájos filmregény, amelynek keretében író és rendező, felnőtt- és gyermek-filmszínészek tudásuk legjavát, szívük-lelküket viszik a publikum elé... Ott lüktet a filmvászonon a „Ghetto szive” egy darab élet, jólesően szentimentális, színes szemüvegen keresztül nézve. Ez a film az, amelynek megalkotásánál nem akart egyebet a producer, mint szivhezszóló történetet, emberi érzelmek kisugárzását, a szeretet minden fölért lüktető szent himnuszát megénekelni. Az öreg zsidó rajongó szeretete a bennlábú kis keresztény árvaleány iránt, olyan meghatározó, minden vonatkozásában olyan meghatározó, hogy jól esik megkönyveznünk, jól esik együttéreznünk vele, amikor a gyermeket kegyetlen szigorral elrabolja tőle. — a törvény. Ezt a filmet azonban nem lehet néhány mondat papírra rögzíteni, ezt a filmet látnia kell mindenkinek, akinek a mai elanyagiasodott világban még szive van. A film kísérőműsoraként fellép a világhírű francia zsonglőr-csoport, az „5 Accardi”, amelynek diadalutját Párisban, Olaszországban, Németországban, Ausztriában és Bucurésztin keresztül, mindenütt hatalmas sikerek kísérték. A csoport bravuros akrobata-mutatványai, táncprodukcióival Aradon is sokáig emlékeztetéses sikert fog aratni.

lád kihasználása folytán az egész hatalmas vagyonkomplexumot örökölte és

aki közvetlenül a halálesetek után be is költözött a Pap-család árván maradt lakásába és birtokaiba.

A nyomozás most már serény formában haladt. A gyanú rögtön az örökösre hárult, azonban a nyomozást a legdiszkrétebb formában kellett folytatni, nehogy a gyilkos megneszeljen valamit. A csendőrség először Almasan Eugenia fiatal cselédleányát, Kádár Rozáliát tartóztatta le, aki azonban erélyesen tiltakozott a gyanúsítások ellen. A csendőrség azonban ekkor egy hatásos trükkel élve, Almasan Eugeniának azt mondta, hogy a fiatal cselédleány már bevallotta, hogy öketten tették el láb alól az áldozatokat, tehát kár minden tagadás és ilyenformán

a gyilkos nő szintén töredelmes vallomást tett.

Kiderült, hogy Almasan Eugenia valóságos pokoli tervet dolgozott ki terve keresztülvitele érdekében. Valahol olvasta, hogy a légyapirból arzént, gyilkoló mérget lehet gyártani és nagyobb mennyiségű légyapirt szerzett be, amelyből elő is készített elegendő mennyiségű mérget. A gyilkosság végrehajtására a Pap-család kis cselédjét, a 16 éves, tudatlan Kádár Rozáliát használta fel, akire ráparancsolt, hogy a Pap-család tagjainak ételébe arzént keverjen. A tapasztalatlan cselédleány jó fizetség ellenében teljesítette is kívánságát és

gazdált sorba megmérgezte.

Csak akkor, amikor a tömegmérgezőnek már három áldozata volt, ébredt ő maga is tudatára borzalmas tettének.

A hónapokig tartó és minden részletre kiterjedő vizsgálat már befejeződött és a főtárgyalás kitűzésére is kerül sor, amikor az egész Erdélyben nagy port felvert bűnügyben szenzációs fordulat állott be.

Almasan Eugenián a fogházban az örökös lelei kezdtek mutatkozni,

tört, zuzott és a törvényszék kénytelen volt a Bucuresti mellett vacaresti-i elmeógyógyintézetbe küldeni megfigyelés végett, mert először azon a véleményen voltak, hogy csak színleli az örökséget, hogy szörnyű büntetéseinek felelőssége elől megmeneküljön.

Mintegy három hónapig volt a gyilkos nő a vacaresti-i fogház kórházában megfigyelés alatt, míg tegnap erős fedezet mellett visszazárárták az erzsébetvárosi fogházba. Az erzsébetvárosi vizsgálóbírósa, amelymel érdeklődtünk a dolgok állása felől, azt a felvilágosítást adta, hogy a vacaresti-i elmeógyógyintézet hivatalos szakértői véleménye még nem érkezett meg és ettől teszik függővé azt, hogy a hármassággyilkosság elkövetőjét elmeógyógyintézetbe internálják-e, vagy megtartsák ügyében a főtárgyalást.

Érdeklődtünk a fogházörnélnél is, akire a vádlott őrizete van bízva. Kérdésünkre elmondta, hogy Almasan Eugenia, akiben kétségtelenül a lelkiismeret szava ébredt fel ilyen tragikusban,

sokszor órákon keresztül idegrohamban fetreng, üti a vasrácsos ablakot, amely őt a szabadságtól elválasztja

és amikor lekísérik az udvarra, minden egyes esetben megkísérik a menekülést, nem számolva a fogház zárt ajtóival.

A másik vádlott pedig, a kis 16 éves cselédleány folyton sir cellájában, mert tudja, hogyha a fővádlottat beszámíthatatlansága következtében nem lehet felelősségre vonni, úgy ő fog bünhődni a szörnyű gyilkosságokért.

Benczel Béla.

Egyéni és társas utazások

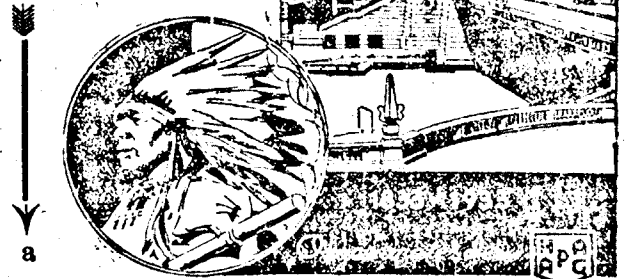
a csikágói világkiállításra.

Első utazás: 1933. május 18-án.

A HAMBURG-AMERIKA LINIE S. A. R.

egyéni és társas utazásokat szervez a csikágói világkiállításra mindazok részére, akik üdülni akarnak és a tudomány, a szellemi haladásnak, minden újabb vívmányait, melyek ezen a kiállításon bemutatásra kerülnek, a maguk részére hasznosnak akarják felhasználni.

Kérjen prospektusokat és információkat

HAMBURG AMERIKA-LINIE S. A. R.

aradi fiókjánál

KUNSTLER utazási irodában.

Bul. Reg. Maria 24. sz. a.

Szent fogadalmat tett

a magyar egyetemi ifjuság, hogy nem halgatja Bleyer Jakab előadásait

Budapestről jelentik: Bleyer Jakab képviselő, akinek legutóbbi parlamenti felszólalása az egyetemi ifjuság éles tüntetéseit váltotta ki, ma hazaérkezett és nyilatkozott az újságírók előtt. Nyilatkozatában kijelenti, hogy Magyarország ellen sohasem akart véteni, annál is inkább, mert magyarnak tartja magát. Arra a kérdésre, hogy egyetemi előadásait megtartsa-e, azt felelte, hogy ennek eldöntését felelőseire bizza, nem mintha félne, de a történetek után nem akar újabb botrányt.

Az egyetemi ifjuság a Gólyavárban a Bleyer-ügygel kapcsolatban újabb tiltakozó gyűlést rendezett. Az egyetem udvarán 1500 diák gyűlt össze. A diákok kértek, hogy Bleyert távolítsák el az egyetemről, ha pedig ez nem lehetséges, akkor létesítsenek párhuzamos katedrát, mert a magyar egyetemi ifjuság szent fogadalmat tett, hogy Bleyer előadásait ezután nem látogatja. A memorandum arra kéri a dékánt, hogy hasson oda, hogy Bleyer többet ne tegye be az egyetemre a lábát, mert testi épségéért a diákszövetségek nem vállalhatnak felelősséget. Az összes diákegyesületek által aláírt emlékiratot a diákok egy küldöttsége adta át a dékánnak, aki kijelentette, hogy a tanári karnak hazafiság szempontjából a diákokéval azonos a véleménye és arra kérte az ifjakat, hogy az egyetem keretein belül tartózkodjanak minden zavargástól. A memorandum az egyetemi tanács elé kerül.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

Verbos-ház, Minorita templommal szemben.

A le mode nebb eszközökkel dolgozik

Megőrzi fiatalágát és szépségét.

A szépítő eljárások egész légiója áll ott a látogatók rendelkezésére

1. Szemlök eltüntetése.
2. Szemölcs irítás.
3. Archámlasztás.
4. Arovibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megszűntetése.
7. Száraz, zsíros, szinteion bőr megszépítése.
8. Különléte aropakkolások.
9. Kikészítés uccára es estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármilyen kozmetikai kérdésben. — Tanítványok az arcpótlás minden ágában úgy gyakorlatilag, mint elméletileg teljes kiképzést nyernek. — Olcsó havi fizetéses bérlet rendszer.

Külön tisztviselő árak !!

Lammer Erzsébetet nem esketik össze, mert meghalt — az aradi anyakönyv szerint

Egy házassághetés súlyos bonyodalmi. — Lammer Erzsébet vagy meghalt, vagy idősebb három esztendővel

Váratlan fordulat következett be annak a turnuseverini esküvőnek ügyében, amelynek hivatali szála az aradi anyakönyvi hivatalba vezettek egy bonyolultnak látszó problémával kapcsolatban, amelyről hetekkel ezelőtt számolt be az *Aradi Közlöny*. Amint annakidején röviden jelentettük, a turnuseverini anyakönyvi hivatal másfél hónappal ezelőtt hivatalos átiratban közölte az aradi anyakönyvi hivattal, hogy Nagy János magyar állampolgársága folyamhajos oltárhoz kívánja vezetni Lammer Erzsébet aradi származású leányt, aki a benyújtott okmányai tanúsága szerint 1904. június hó 9-én született Aradon. A turnuseverini hatóság felkérte az aradi anyakönyvi hivatalt, hogy Lammer Erzsébet házasságát, illetve férjhezmenetelét vezesse be az aradi anyakönyv megfelelő rubrikájába.

A turnuseverini értesítés nyomán Vatian Aurél anyakönyvvezető fellapozta az aradi anyakönyv megfelelő lapját és akkor azt a meglepő felfedezést tette, hogy az anyakönyv bejegyzése szerint Lammer Erzsébet Amália, Lammer Zsigmond osztrák állampolgársága aradi lakos és Mikuska Erzsébet aradi varrónő gyermeke valóban 1904. június hó 9-én született, de rá 55 nap múlva meg is halt. Az anyakönyvvezető a fenti megállapítását haladéktalanul közölte is átirat formájában a turnuseverini hatóságai.

Vatian aradi anyakönyvvezető a turnuseverini anyakönyvi hatóság újabb értesítése után most már presztizs-kérdésnek tekintette Lammer Erzsébet Amália születésének és titokzatos halála titkának felderítését. Mozgósította tehát az egész anyakönyvi tisztviselői kart, előkerültek a tetőig érő könyvespolcokról a hatalmas

fóliánsok, hogy megállapítsák belőlük a Lammer-család körül keletkezett rejtélyt. Megállapították, hogy a családapa, Lammer Zsigmond Mikuska Erzsébettel 1900-ban kötött Aradon házasságot és frigyükből több gyermek született. Így 1901. november hó 14-én egyszerre egy leány-iker-testvérpár, Lammer Erzsébet és Lammer Stefánia, 1904. június hó 9-én pedig Lammer Erzsébet Amália. A legfiatalabb kisleány az aradvárosi anyakönyv bejegyzése szerint meghalt 55 napos korában, viszont az 1901-es évben született nővérei még életben kell hogy legyenek, mert semmiféle bejegyzés nincs több róluk, mint a születésük ténye. Mi történhetett tehát? Tekintve, hogy az anya, Lammer Zsigmondné egy évvel a világháború kitérőse előtt, 1913-ban hagyta el a földi világot, a férjhezmenendő Lammer-lányok közül vagy a Stefánia, vagy pedig az Erzsébet jelenhetett meg a turnuseverini anyakönyvvezető előtt. Valószínű, hogy az Erzsébet, aki azonban akár szórakozottságból, akár női hiúságból — egykori halott kistestvérkéjének, a nála három évvel később született és 55 napos korában elhunyt Lammer Erzsébet Amáliának születési bizonyítványát mutatta be a turnuseverini anyakönyvvezetőnek — a völgyégyével együtt.

A fenti megállapítások után Vatian anyakönyvvezető ismételen átirat a turnuseverini anyakönyvi hivatalnak és rámutatva arra a beigazolt tényre, hogy az aradi anyakönyvi hivatal nem tévedhet, tudomására hozta a turnuseverini kollegának, hogy Lammer Erzsébet házassága mindaddig nem jöhet létre, amíg a bemutatott születési bizonyítványon az évszámot nem helyesbíti a szokásos törvényszéki eljárás után.

Félrevezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett silyány utánzatokat ajánlanak. Ne tegye kockára egészségét. Kérje Ön is kimondottan az évtizedek óta elismert és legjobbnak bevált „OLLA” eredeti csomagolásban.

Társasutazás a dalmát tengerpartra

A Wagons-Lits kététhetes társaskirándulása Romániából

Kevesen tudják, mily szép a Dalmát tengerpart. A háború előtt a legdivatosabb hely volt Dalmácia a turisztikai világ szemében s most, pár év óta ismét elfoglalta azt a helyet, amely szépségénél fogva megilleti. A Dalmát tengerpart egyben modernné lett. Jugoszlávia derekasan szolgálja ki vendégeinek kényelmét: modern luxushoteleket építettek és nagyszerű turista-hajó járatokat szerveztek meg az egész partvidéken. Susáktól Kattaróig egy második norvég tengerpart ez.

A Wagons-Lits Cook nagyszerűen megszervezett, kététhetes társasutazást tervez Romániából a Dalmát tengerpartra. A kirándulás nagyszabású, gyönyörű és olcsó. Legcsábítóbb része a dalmáciai kirándulásnak az az ötnapos hajót, amelyet a tengerparton végig rendeznek, öt napos tartózkodással a festőien szép, bájos, vadregényes Ráb szigetén. A kirándulás résztvevői június 1-én indulnak és 14-én térnek vissza. A Wagons-Lits Cook aradi fiókjánál (Minorita-palota) részletes felvilágosításokkal szolgálnak a dalmáciai kirándulás programjára vonatkozólag. Tekintve, hogy a hajón csak korlátozott számban lehet helyet fenntartani, a jelentkezéseket május 20-án véglegesen lezárják.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Az új vasuti menetrend

Az Aradi Közlöny menetrend-táblázata

Ervényes 1933. május 15-től.

Aradra érkező vonatok:

Aradról induló vonatok:

Aradra érkező vonatok:	Aradról induló vonatok:
Piski felől személy 00 óra 45 perc	Temesvár felől személy 00 óra 50 perc
Temesvár személy 1 óra 41 perc	Decebal(Curtici) express 4 óra 12 perc
Bucuresti express 4 óra 04 perc	Nagyvárad személy 4 óra 15 perc
Nagyvárad személy 5 óra 36 perc	Bucuresti express 5 óra 50 perc
Decebal(Curtici) express 5 óra 43 perc	Temesvár személy 6 óra 20 perc
Gurahonc személy 6 óra 05 perc	Pécska motoros 7 óra 00 perc
Piski személy 6 óra 07 perc	Zsombolya motoros 7 óra 00 perc
Pécska személy 6 óra 40 perc	Decebal(Curtici) Rapid 7 óra 09 perc
Temesvár személy 6 óra 44 perc	Brad személy 7 óra 20 perc
Decebal(Curtici) személy 6 óra 50 perc	Decebal(Curtici) személy 7 óra 29 perc
Bucuresti Rapid 6 óra 56 perc	Tövis személy 7 óra 35 perc
Otlaca vegyes 7 óra 18 perc	Nagyvárad személy 8 óra 01 perc
Pécska személy 8 óra 14 perc	Temesvár személy 8 óra 17 perc
Zsombolya motoros 8 óra 36 perc	Decebal(Curtici) személy 9 óra 45 perc
Brad személy 8 óra 43 perc	Pécska motoros 10 óra 25 perc
Decebal(Curtici) személy 8 óra 51 perc	Soborsin személy 10 óra 32 perc
Temesvár személy 9 óra 30 perc	Temesvár személy 11 óra 14 perc
Piski személy 10 óra 55 perc	Borossébes motoros 12 óra 15 perc
Nagyvárad személy 11 óra 05 perc	Decebal(Curtici) személy 13 óra 30 perc
Decebal(Curtici) személy 12 óra 31 perc	Pécska motoros 13 óra 50 perc
Pécska motoros 13 óra 11 perc	Nagyvárad személy 14 óra 46 perc
Csermő motoros 13 óra 45 perc	Tövis személy 14 óra 55 perc
Bucuresti gyors 14 óra 10 perc	Decebal(Curtici) gyors 15 óra 01 perc
Temesvár személy 14 óra 28 perc	Pécska motoros 15 óra 52 perc
Pécska motoros 15 óra 25 perc	Bucuresti gyors 15 óra 56 perc
Nagyvárad személy 15 óra 28 perc	Temesvár személy 16 óra 00 perc
Decebal(Curtici) gyors 15 óra 36 perc	Brad személy 16 óra 05 perc
Soborsin személy 16 óra 55 perc	Zsombolya motoros 17 óra 00 perc
Otlaca motoros 17 óra 22 perc	Otlaca gyors 17 óra 25 perc
Decebal(Curtici) személy 18 óra 11 perc	Radna motoros 18 óra 33 perc
Temesvár személy 19 óra 50 perc	Decebal(Curtici) személy 18 óra 50 perc
Brad személy 20 óra 06 perc	Gurahonc személy 19 óra 25 perc
Pécska motoros 20 óra 11 perc	Nagyvárad személy 20 óra 16 perc
Zsombolya motoros 20 óra 45 perc	Temesvár személy 20 óra 20 perc
Radna motoros 20 óra 58 perc	Pécska motoros 20 óra 25 perc
Nagyvárad személy 23 óra 18 perc	Piski személy 21 óra 42 perc
Temesvár személy 23 óra 22 perc	Bucuresti Rapid 23 óra 54 perc
Decebal(Curtici) Rapid 23 óra 38 perc	

Ozv. Stein Zsigáné felesége, Lici és Jóska gyermekei, Gyuri, Bandi, Vall unokái és Heim Sándor és Margit nevelt gyermekei fájdalomtól megtört szívvel tudatják, mindnyájuk által forrón szeretett

STEIN ZSIGA

a Banca Comerciala Italiana v. igazgatója

becsületes munkás életének 64-ik évében f. hó 13-án történt hirtelen elhunytát.

Drága halottunkat f. hó 15-én Abbáziában helyeztük örök nyugalomra.

Emlékét szeretettel megőrizzük.

Nyugodjék békében. 1859

Minden külön értesítés helyett.

Az aradi Lloyd Társulat mély fájdalommal jelenti, hogy nagyérdemű alelnöke

STEIN ZSIGMOND úr

f. hó 13-án Abbáziában elhunyt és ugyanott el is temettetett.

Társulatunk oszlopos tagját, eszményekért küzdő, igazszívű, legjobb barátunkat veszítettük el a megboldogultban, kinek nemes emlékét hálas kegyelettel fogjuk mindenkor őrizni.

Kelt Aradon, 1933. május 15-én.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Váratlanul elrendelték a május elsejéig végzett vámolásokat ellenőrzését

Aradot a craloval kerületi vámigazgatóságához osztották be

Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek, hogy évekre visszamenően felülvizsgálják a ki- és beviteli vámolásokat és a pénzügyminiszterium az egész országban vámrevíziót akar elrendelni. Ezt a tervet most valósítja meg a pénzügyi kormányzat, amely az új pénzügyi törvények alapján az egész országban három nagy kerületi vámigazgatóságot szervezett. Arad, Temesvár és Nagyvárad a craiovai vámkerületi igazgatóság hatásköre alá tartoznak, amelynek körzete sok vármegyét foglal magába. A forgalom szempontjából nagy jelentőségű állomások vámügyeit természetesen szintén egy évtizedre visszamenőleg vizsgálják át az arra kirendelt hivatali közegek, akik a felülvizsgálati aktákat a kerületi vámigazgatóságokhoz terjesztik fel, amelyek az előterjesz-

tést vagy elfogadják, vagy visszautasítják, esetleg új vizsgálatot rendelnek el. Ebben az ügyben a legújabb, váratlan esemény az, hogy a felülvizsgálatot nemcsak a néhány évvel ezelőtt elintézett vámművekre terjesztik ki, hanem mindazokra, amelyeket az ország összes vámhivatala 1933. április 30-ig szabályszerűen elintéztek. Értesülésünk szerint az aradi vámhivatalnál a lecsökkent forgalomra való tekintettel kevés munkája lesz az ellenőrző bizottságnak, tehát az ez évi vámolás kontrolja az aradi és környékbeli cégeket nem érinti súlyosan. Azonban annál kellemetlenebb eredményeket produkált a néhány év előtti vámok felülvizsgálata, amelynek alapján sokszáz aradi magánostól, továbbá kereskedelmi és ipari cégtől igen jelentékeny összegű vámdifferenciákat követel és be is hajt a kincstár.

Millió üzletek a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Repülőgépet Angliának, gyógyárut Kinának, szalámit az egész világra, textilárut Indiába adtak el a Nemzetközi Vásáron. — 230 vagon, a vásáron lekötött árura vették igénybe a tíz százalékos áruszállítási kedvezményt. — Több látogatója volt az idén a vásárnak, mint tavaly

Hétfőn este 7 órakor, egy évi gondos előkészítés és 10 napi nyilvántartás után végervényesen bezártak a Budapesti Nemzetközi Vásár kapui. A vásáron 1300 kiállító vett részt. A kiállítókból kb. 80 volt külföldi. Legnagyobb számmal szerepeltek a külföldiek között az olaszok, akiknek száma 40-re ugrott. A vásár 10 napos tartama alatt 560.000 látogatást kapott. A vásár igazolványaival, amelyek a kedvezményes utazást és a külföldiek számára ezenkívül az utólagos vizumot is biztosították, összesen 57.000 idegen érkezett a fővárosba. Tekintettel azonban arra, hogy az állandó vizummal és bérletjeggyel rendelkező hivatásos utazó kereskedők ebben a számban nincsenek benne, mert vásárigazolvány nélkül érkeztek a fővárosba, ez a szám valószínűleg lényegesen nagyobb. A fővárosba érkezett idegeneknek számát ennél fogva szakértők 66 ezerre becsülik. Ebből a magyar vidékről érkezett 42—48.000, a külföldről: 15—18.000. A külföldiek a vásár területén működő vizum-kirendeltség statisztikája szerint az egyes nemzetek között a következőképpen oszlottak meg:

Csehszlovákia 30 százalék, Románia 20 százalék, Jugoszlávia 8 százalék, Ausztria 7 százalék. De számosan látogatták a vásárt az Egyesült Államokból, Lengyelországból, Angliából, Hollandiából, Görögországból. De voltak a vásárnak látogatói Franciaországból, Belgiumból, az összes Balkán-államokból, Dániából, Svédországból, sőt Perzsiából, Kanadából, Indiából és Chiléből. A vásár látogatói között négy világrészről 35 állam polgárai szerepelnek. Az idegenek által a székesfővárosban hagyott összeget többmillió pengőre becsülik. A vásár kiállítóinak üzleti forgalma különben az egyes szakmákban a következőképpen alakult:

A TEXTILIPARBAN igen jelentős engros-üzletek jöttek létre a kiállító városi Irodái utján, különösen műselyem-, selyem-, pamut- és nyomott festékes árúban, kammarnokban, crep de chineken, crepp-anya-

gokban és szőnyegekben. Számos külföldi érdeklődés és üzlet is történt, különösen Románia, Németország, Lengyelország, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Norvégia, Törökország, Perzsa és India részéről, melyek közül Németország kenderfonalat, Jugoszlávia pamutszövetet, Csehszlovákia kenderkócot és nyers tilott kenderet és Norvégia konfekcionált árúkat vásárolt.

A VAS- és GÉPIPAR, valamint KÖZLEKEDÉSI IPAR köréből kiemelkednek azok az üzletek, amelyeket motorkerékpároknak és autókban kötöttek. Az eladások zöme a vidékre történt. Anglia számára a vásáron került eladásra egy német gyártmányú repülőgép is. Magyar gyártmányú repülőgépek eladásáról is komoly tárgyalások folytak. Accumulátorokban és száraz elemekben jelentős belföldi üzletek jöttek létre, különösen autók és rádiók töltéséhez. Belföldre kályhákban is történtek üzletek, a külföld részéről ezek iránt főként Románia érdeklődött.

Az ÉLELMISZERIPAR, amely a vásár egyik leg gazdagabb csoportja volt, szintén igen nagyszabású üzleteket kötött, egy a belföldre, mint a külföldre.

VEGYÉSZET és KOZMETIKÁBAN szintén rendkívül élénk volt a kereslet. A vizonteladói vidéki kereskedelem nagy tételekben vásárolt egy piperecikket, mint gyógyszereket. A BUTORIPAR jelentős üzleteket kötött egy a belföldi, mint a külföldi piacok felé. A kereslet iránya műbutorok és modern komercbutorok felé irányult. — A KERÁMIÁBAN és ÜVEGIPARBAN feltűnő érdeklődés nyilvánult meg a legfinomabb magyar gyártmányú porcellánok és üvegárúkról iránt.

A vásár tartama alatt lekötött üzletekre nézve a MÁV 10 százalékos áruszállítási kedvezményt biztosított. A vásár területén 230 vagonra kérték ki ezt a kedvezményt. A M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal által létesített MINTACSOMAG-akció az export fejlesztése céljából szintén jelentős eredménnyel járt. Több mint 2000 mintacsomag ment szét, közel 100 magyar export-cikkből a világ minden tája felé.

Kombinált jegyeket bocsát ki a CFR és a Folyamhajózási Társaság

Ugy a személy-, mint az áruforgalom szempontjából, nagy jelentőségű újítást léptet életbe június elsején az államvasutak és a román folyamhajózási társaság vezetősége. A fenti dátumtól kezdődően ugyanis a vasutak, valamint a folyamhajózási társaság állomásai kombinált jegyeket bocsátanak ki, amelyek egy a vonaton, mint a hajón való utazásra érvényesek, ugyanakkor pedig egyszeri fuvardíj lefizetése ellenében, egy a CFR-en, mint a társaság dunai hajóin lehet árucikket szállítani. A kombinált jegyeket a CFR következő állomásai adhatják ki: Arad, Bacau, Balti, Barlad, Traian Val, Bucuresti Nord, Buzau, Brasov, Jiblea, Cernauti, Cetatea Alba, Chisinau, Ciulnita,

Cluj, Constanta, Craiova, Focsani, Iasi, Lugoj, Oradea-Mare, Oravita, Ploesti sud, R-Valcea, Roman, Sibiu, Slobozia, Tg.-Jiu, Tecuci és Timisoara. A folyamhajózási társaság állomásai, ügynökségei, kivétel nélkül kibocsáthatnak ilyen jegyeket. Az áruszállítással kapcsolatban a fuvardíjat a feladó állomáson kell kifizetni, a díjat azonban egy a CFR, mint a folyamhajózási társaság szekciójára külön-külön számítják ki. A kezelési költséget természetesen szintén csak egyszer, a feladó állomáson kell fizetni. A kombinált rendszer előnye főleg abban a körülményben rejlik, hogy hajón egyes helyeket rövidebb uton lehet megközelíteni és így — különösen olyan kereskedők számára, akik dunaparti városokkal állanak összeköttetésben — az új rendszer lényeges megtakarítást is jelent egy-egy utnál, vagy áruszállítmánnál.

Manometer

és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom. Kérjen ajánlatot. 1575

Gáspár műszerész Arad

Erősen lecsökkent az aradi és aradmegyei részvénytársaságok üzleti eredménye

A szerdai adókirovások érdekességei

A hónapok óta működő két házadófelebezési bizottság e hó 20-án, szombaton befejezi működését, amelyet csak a legnagyobb ünnepnapokon szakított meg. Ennek oka az, hogy a két bizottság elé körülbelül háromezer felebezés került, amelyet beható tárgyalás után intéztek el a komisszió tagjai. A szerdai tárgyaláson több, főútvonalon levő nagy bérház tulajdonosainak, illetve kezelőinek felebbezése került, amelyeknek elintézése hosszabb időt vett igénybe. Itt említjük meg, hogy a részvénytársaságok adókirovása most folyik és május 31-ig befejeződik. A mai napig 36 részvénytársaság ügyét intézte el a bizottság, amelyben Neagota Gyula helyettes pénzügyigazgató és Kajári ellenőr működnek a kincstár képviselőiben. Az aradi és aradmegyei kis és nagy részvénytársaságok az adóvallomási iv beadásának sorrendjében kerülnek a bizottság elé, amely a törvény és a miniszteriumi utasítások alapján jár el. Az ipari részvénytársaságok adóalapja az alaptőkének minimálisan két százaléka, a kereskedelmi részvénytársaságoknál pedig három százaléka, még ha a mérleg veszteséggel záródott is. A miniszteri rendeleték évről-évre újabb dokumentumok beszerzésére utasítják a részvénytársaságokat és ez a körülmény megnöveli a kiadó-bizottság munkáját.

Neagota Gyula kijelentése szerint az idei mérlegeredmények nem érik el a múlt éveket.

A részvénytársaságok adóügyével párhuzamosan folyik a globálisadó-kivetés, amely május 29-én szintén befejeződik. A sokszor adózó ügyei rendkívül nagy munkát adnak a bizottságoknak, amelyek elé hatalmas számla- és levélkötegeket visznek fel az adófizető-cégek annak igazolására, hogy az 1932. évi üzleti eredményük messze mögötte maradt az előző éviéknél.

Az adókerületek vezetői előtt szerdán is egész csomó késedelmes adózó jelent meg és adófizetési halasztást kért. Árvizkárosult aszszony is volt az első kerületnél, aki sirva mondta el szerencsétlenségüket. A főnökök mindent megtettek, amit a törvény és hivatali hatáskörüik megenged. Végül közöljük, hogy Szóva József dr. aradi behajtási pénzügyigazgató szerdán kiutazott a vármegyébe, hogy az ottani adóinkasszót közvetlenül ellenőrizze.

= A számlailletékek a rabatt levonása után számítandók. A pénzügyminisztérium rendeletileg hívta fel a pénzügyigazgatóságok figyelmét arra, hogy a bucaresti-i bélyegközponti bizottság legújabb döntése szerint, a számla kiállítására kötelezett cégek a rabatt kiszámítása és levonása után kapott összeg 0.20 százalékát kötelesek számla-illetékeként fizetni, de mindig csak az inkasszált összegért. Későbbi más levonást az illetékgyosztályok nem vehetnek figyelembe.

= Az amnesztia pénzügyi következményei Hunyadmegye két városában. Paukerov Leonárd, az Argus erdélyi szerkesztője, aki évek óta Kolozsváron működik, az ottani pénzügyi kerületi igazgatóságához beérkezett jelentés alapján érdekesen világítja meg a legújabb amnesztia-rendelet pénzügyi hatását. Tudvalévő az amnesztia elsősorban az erdészeti, vadászati kihágások, bűncselekmények elkövetőire terjed ki és azoknak jogerőssé vált büntetéseit engedi el. Az Argus szerint ez a büntetési összeg Szászvároson most 600 ezer lej. Hátszegen pedig 490 ezer lej. Az elítélteknek ennyit kellett volna fizetni, vagy ennek megfelelően, több napra, vagy hetekre terjedő fogságot elszenvedni.

MICHELIN autógummit ingyen acélkerékkel versenyesen áron szállít **A. Kálmán R. T. Arad.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely erőlteti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS.

KIADO a volt Szabadság-tér közve tlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBAS, konyhás lakás tőzren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

AGAVE (aloe) órási nagy, megvételre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában adandók le. 1860

VESZEK

Csanádi Takarékpénztár és Bánati bankkegyesületi betétkönyveket

Cimeket kérem leadni „Készpénz” jellege alatt Rudolf Mosse-hoz Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 18. 1867

SÜRGOSEN KERESSEK ezüst tárgyakat, keleti és helyben készített perzsaszőnyegeket, gyári ebédlő és futószőnyegeket, modern háló- és ebédlő-berendezéseket, vitrin és vitrintárgyakat, orvosi műszerezsereket, márkás festményeket, tölte asztalterítőket, székeket, bőröndöket stb. **SALGÓNE** bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1, Neuman-palota. 1000

Kerti székek ...	Lei 50.-
„ padok ...	„ 100.-
„ asztalok ...	„ 100.-
1 drb. új kerék ...	„ 200.-
1 „ „ talp ...	„ 20.-
1 „ „ küllő ...	„ 10.-

kiváló száraz kőrősfából garantált jó munka.

Eladó:

1 drb. hentes tőke,
1 „ marhaméreg,
1 „ vízszívó pumpa.
Rózsafakaró ... Lei 8-10

Épülették nagyon olcsón kaphatók:

SAMBERGER faipari tömegáru üzeme, Feketevölgy. 1837

Csak lapunk rendszeres előfizetői és vásárlói

kaphatják meg **KÖRMENDI FERENC** 1000 angol fonttal díjazott

A BUDAPESTI KALANDI

című regény olcsó romániai kiadását, mert az új kiadás egyelőre könyvkereskedői forgalomba nem kerül.

Az 500 oldalas, gyönyörű kiállítású, keményfedéllel ellátott mű ára 44 lej helyett.

Előlegyezhethető május 20-ig a kiadóhivatalban, továbbá árusítóinknál, bizományosainknál és a lapkihordóknál.

Vidéki szétküldés az összeg, valamint Lei 8.50 postaköltség előzetes beküldése ellenében történik

Aldozó koszorúk és fátyol nagyon olcsón **GABY** KALAPSZALON
Modell kalapok nagyválasztékban kapható Arad, Bul. Reg. Ferdinand No. 11.

Mielőtt lakását festetné, forduljon MEGYERI-hez, ahol kitűnő elsőrangú munkát kap szolid árért. Str. Buour (v. Eötvös-uca) 9.

INGATLAN.

220 -51 háztelek, 20.000 Lejért P. Cetatea Veche (Óvár-téren) eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 1864

Magánházat,

2-3 szobásat, fürdőszobával, megvételre keresek. Cím: „Májusi vértel” jellegű a kiadóhivatalba kérek. Ügynökök kizárva.

HALOSZOBÁK új és használt állapotban 8500 lejtől. Ebédlők, modern uriszobák 7800 (új), Schöberl, Irásztal 850, Singer varrógépek 900, Előszobafal 350, Garderobszekrények, Konyhabutorok 850, Garnitúrák 1000. Ezüstöt, aranyat, briliánst, szőnyegeket keresünk sürgősen készpénzért.

ZALOGTARGYAKRA a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Városi zálogház folyósítja, aranyra grammonkéot 55 — lej adunk. Az évi kamat csak 18 százalék, az eddigi 24 százalék helyett. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. Ne fizessen sehol többet 18 százaléknál.

„COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. (Dácia mellett.)

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Ő felsége a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikerünk titka.

Mindent a vendégért és mindent a vendégnek!

A legjobbat, a legolcsóbbat!

A legjobb helyen fekvő szállodánkban nagyon jó szobát kitűnő ellátással

12.- P.-ért adunk.

BRISTOL SZÁLLODA

Budapest. Dunapart!

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 18.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Gramofon. 18: Dinicu-zenekar. 20.40: Gramofon. 21: Seidmann szaxofonművész játéka. 21.45: Barthfeld Amália hegedűművész hangversenye. 22.15: Lipatti Dinu zongorán Chopin H-moll szonátáját játssza. — **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána: Durium gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: 1. Országbeszélések (Gogoly Miklós). 2. Tíz perc virágápolás (felolvasás). Közben: Columbia-gramofonlemezek. 1: Déli harangszó. 1.05: A Magyar Cserkész Szövetség műsoros előadása. 1.30: Hírek. — Utána: Veszprémi Farkas Vince és cigányzenekara. 3.45: Hírek. 5: Havas István ifjúsági előadása. 6.30: Goda Gizella énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 7: „A budai török fürdő”. 7.30: „Egy óra Ázsiában”. Dr. Bánóczy Dezső gramofonrevüje. 8.30: Terményfőzsdéi ének. 8.45: „Anyanyelvünk”. Kosztolányi Dezső előadása. 9.15: Diszhangverseny. A nemzetközi Liszt Fesztivál zongoraverseny záróünnepélye. Majd: Szórakoztató zene. **Budapest II.** 6-6.30: Kristály gramofonlemezek. — **Bécs.** 12.30: Adler-négyes. 13.30: A bécsi fiu-

énekkar hangversenye. 14.10: Gramofon. 17: Hangosfilmek zenéje gramofonon. 18.15: Franz Mittler zeneszerzői művel. 20: Jascha-zenekar. 22: Mai német szerzők műveiből. 23.35: Gramofon. — **Belgrád.** 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 17: Jeger Mirko szabadkai hegedűművész fiu hangversenye. 17.15: Gramofon. 17.30: Rádiózenekar. 20: Gramofon. 23: Zene az Imperial-szállóból. — **Kassa.** 12.30: Gramofon. 17.10: Délutáni zene. 19.20: Gramofon. 20.10: A 32. gyalogezred zenekara. — **Leipzig.** 7.35: Reggeli zene. 13: Dalok. 14.15: Operettrészletek gramofonon. 15.40: A lipcsei szimfonikusok délutáni zenéje. 20: Königswusterhausen. 21: Pillantás az időbe. Goethe, Jery és Bätely, énekesjáték Dressel zenéjével. 22.35: Csellószonáta.

PÉNTEK, MÁJUS 19.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14.15: Gramofon. 18: Sibiceanu-zenekar; könnyű és román zene. 20.40: Gramofon. 21: Simionescu Stella dal- és áriaestje. — 21.20: Rádiózenekar, vezényel Th. Rogalsky. — **Budapest I.** 7.45: Torna. Utána: Odeon gramofonlemezek. 10.45: Hírek. 11: 1. „Tükör ezredes, az olaszok hőse”. 2. Csokonai-versek. Közben: Columbia gramofonlemezek. 1: Déli harangszó. 1.05: Gramofonlemezek. 2.30: Testnevelési előadás. 4.30: A rádió diáklórája. 5: „A pápaság szerepe a magyarság önvédelmi küzdelmeiben”.

6: 36. Rácz Laci és cigányzenekara. 6.45: Gyorsíróta-folyam. 7.10: „A székakas”. Bónyi Adorján elbeszélése. 7.40: „A magyar népdal”. Bartók Béla előadása eredeti fonográf-felvétel bevezetésével. 8.25: Németh Mária énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 9.10: Vigjáték-előadás a stúdióból. „A házasságok az égben kötöttek”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Csathó Kálmán. Majd: Cigányzenekar. Közben: 11.45: Dr. József Ferenc főherceg franciayelvű előadása. 12.30: Pátria-jazz Szántó Gyula énekszámával. — **Bécs.** 12.30: Alpészene gramofonon. 13: Silving-négyes. 13.40: Wolfsthal-lemez. 14.10: Gramofon. 16.40: Operettrészletek gramofonon. 17.45: Hangverseny. 19.20: Markos Béla előadása: Budapesti élet hatvan évvel ezelőtt és ma. 20: Daleszt. 21.10: Vigjáték. 23.15: A Máthé-zenekar. — **Belgrád.** 12: Rádiózenekar. 13.05: Gramofon. 16: Gramofon. 20: Gramofon. 21: Brahms: Ötös, klarinétre, két hegedűre, violára és csellóra. 22.15: Saint-Saens: Hangverseny. 23.15: Zene a Ratniciski Dómból. **Brünn.** 17.10: Délutáni zene szláv szerzőktől. 19.15: Munkásszervezetek dalkarai. 20.25: Falusi fuvószene. **Leipzig.** 7.35: Reggeli zene gramofonon. 13: Cimmitschau város zenekarának déli zenéje. 17: Leipzigi szimfonikusok. 20: Köln. 21.30: Lipcsei filmzene. 23.05: Hírek. Majd utána: Wilhelm Berger zeneműveiből.